

Būsimieji Amerikos paleckiai. — Ar belaisvius agituoti po vieną ar grupėmis?

Koreja. — Nuo rugsėjo 27 negrįžtantieji belaisviai pradėti agituoti už grįžimą. Ten yra ir 23 amerikiečiai bei vienas anglas, kurie atsiskė grįžti. Amerikos korespondentui pasisekė pasikalbėti su vienu iš tokių amerikiečių. Jis pareiškė mylėti Ameriką ir amerikiečius ir jie visi grįšią tada, kai Amerikos liaudis sutiks juos išskėstomis rankomis. Matyt, komunistiniai agitatoriai jiems žada aukštas vietas, kada Amerika bus bolševikinė. Tai būsimieji Amerikos paleckiai ir sniečkai. Tarp jų nėra nė vieno aukštesnio laipsnio, daugumas seržantai, puskarininkiai. Korejoje agituojant negrįžtančius belaisvius grįžti jau kilo nesuspėjamumas. Komunistai

nori agituoti kiekvieną belaisvį skyriumi, sąjungininkai nori, kad būtų kalbinami grupėmis, o tie belaisviai, kurie nenori, gali tose agitacijose visai nedalyvauti. Agitacijos tuo tarpu pertrauktos, iki bus išaiškintas šitas nesuspėjamumas.

Erich Rechenberg, vokiečių leitenantas, vienas iš grįžusių iš Sovietų nelaisvės, jau laisvėje susitinka žmona. Jis sakėsi buvęs nuteistas 25 metams sunkių darbų.

Tūkstančiai žuvo nuo audros

Tokio. — Praūžusioje audroje per pietinę Japoniją žuvo 115-400 žmonių, o prancūzų Indokinijoje apie 1000-2000. Šimtai tūkstančių be pastogės. Milijonai nuostolių. Nukentėjo ir amerikiečių kariuomenės stovyklos. Joms nuostolių pridaryta už 2 mil. dol.

Žingsnis vėl atgal

Maskva. — Sovietų vyriausybė ir partija nutarę sumažinti privalomasias ūkininkų pyliavas valstybei ir padidinti normą, kurią ūkininkai gali parsiduoti laisvoje rinkoje.

Tai žingsnis atgal nuo kolchozino suabuginimo. Jis priklausau naujam partijoms sekretoriui Chruščevui, kuris nori pakelti dabar žemės ūkio gamybą.

Balfo centras

Šiomis dienomis laukia instrukcijų iš Washingtono naujos emigracijos reikalu. Asmenys, norintieji atsikviesti tremtinių, prašomi registruotis Balfe — 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Apie 400 mokytojų

atleista šiom dienomis į pensiją. Vieni sulaukė 70 metų amžiaus, kiti išstarnavę 35 metus pasitraukė.

Kazys Grybauskas, biologijos profesorius, birželio pabaigoje mirė.

Liet. Enciklopedijos

pirmieji atspausdinti lankai išsiuntinėti laikraščių redakcijoms susipažinti ir įvertinti.

Atominės patrankos plaukia į Europą

Vokietija. — Gen. Ch. L. Bolte, vyriausiasis Amerikos kariuomenės vadas Europoje, prieš grįždamas į Ameriką,

pareiškė, kad Amerikos kariuomenė Europoje bus sustiprinta atominėmis patrankomis, kurios yra jau pėkeliui. Jis mašo, kad Sovietai tokių atominų pabūklų dar neturi ir kad karo pavojaus tuo tarpu nėra. Tačiau reikia būti pasiruošus, kad jis nelauktai neužkluptų.

Amerikiečiai susekė, kad Teherane Amerikiečių-persų sveikatos draugijoje lizda buvo susisukę komunistai.

Amerika gauna bazes Ispanijoje

Ispanija gauna šiemet 226 milijonus dolerių

Washingtonas. — JAV ir Ispanijos atstovai rugsėjo 26 pasirašė pagaliau sutartis, dėl kurių derybos trūko daugiau kaip dvejuis metais.

Pagal sutartis

Ispanija gauna

iš Amerikos karinę pagalbą savo armijai ginkluoti ir moderninti. Gauna taip pat ūkinę pagalbą. Tiem reikalams per šiuos finansinius metus gauna 226 mil. dolerių. Didžioji jų pinigų dalis eina ginklavimo reikalams.

Amerika už tai gauna

jūrų ir oro bazes Ispanijoje. Numatyti šie uostai: Coruna — Ispanijos šiaurinė pusė; At-

lante; Cadiz — taip pat Atlante prie Gibraltaro ir Carthage — Viduržemių jūroje.

Laikoma, kad Amerikai dar svarbesnės yra aviacijos bazės. Didžiausias aerodromas Amerikai tenka prie Madrido, kiti prie Sevilijos, pietinė vakarinė Ispanijos daly, ir prie Barcelonos — rytinė daly prie Viduržemių jūros.

Tose bazėse dabartiniu šalčio karo metu amerikiečių jūgos neprašoks daugiau kaip 10,000 vyrų.

Uostus ir aerodromus amerikiečiai praplės ir modernins. Tam reikalui skiria dar 200 mil. dol.

Bazės nėra išimtos iš Ispanijos suverenumo. Ten plevėsuos Ispanijos vėliava, ir karo metu dėl karinės vadovybės bus Ispanijos susitarta su Amerika.

Dėl pasirašytos sutarties buvo pradėta derėtis 1951 m. liepos mėn. Jos labiausiai reikalavo karinė valdžia. Politikai pradėjo labai prieš Ispaniją šiaušėsi, aiškindami, kad Ispanijos valdžia fašistinė. Bet sunku buvo toliau spirti, kada Amerika milijonus pylė komunistinei Juogslavijai. Dabartiniu metu senatorių ir kongresmanų tarpe sutartis sutikta palankiai.

Ja nesidžiaugs dar Angilja ir

Gražino 1500 belaisvių iš Rusijos

Berlynas. — Per porą dienų bolševikai gražino 1500 vokiečių belaisvių nuo karo laikų. Vokiečiai tvirtina, kad tokių belaisvių Sovietai dar turi per 100,000. Sovietai prisipažįsta, kad jų turi tik 13,532. Iš jų 782 esą nuteisti kaip karo nusikaltėliai, kiti būsią gražinti. Grįžusieji išbadėję, sulyse. Jų didžioji dalis pergabenta į vakarų Vokietiją.

PIJUS XII PASKELBĖ MARIJOS METUS

UZ TYLIAJĄ BAZNYČIĄ

sideda 1953 gruodžio 8 ir truks iki ateinančių metų tos pačios dienos.

Enciklikoje Pijus XII ragina per tuos metus skirti specialias maldas už taiką pasaulyje, už Bažnyčios vienybę, už Tyliają Bažnyčią, t. y. už Bažnyčią anapus geležinės uždangos.

PROTESTAS PRIEŠ PROTESTĄ

Sovietinės Lenkijos užsienių reikalų ministerija protestavo Amerikai, kad Amerika protestavo prieš vyskupo ir dviejų kunigų nuteisimą Lenkijoje.

Vatikane buvo susirinkę vios pasaulio benediktinų vienuolių viršininkai — apie 100. Pijus XII laimino juos, "su kryžium ir arklų, su labdara ir tiesos skepimu platinančius Evangelijos šviesą."

PREKYBA SU KINJA AUGA

Washingtonas. — Užsieninės pagalbos valdytojas Stassenas įteikė kongresui pranešimą apie vakarų prekybą su kom. Kinija. Iš jo matyt, kad prekyba nestrauginėmėmis medžiagomis per pirmuosius šiu metų šešis mėnesius paaugus 50%, palyginti su pereinamais metais, — iš 257 mil. iki 375.

Sen. McCarthy pristato savo sužadėtinę Jean Kerr (kairėje).

New Yorko uosto krantinėse kova tarp unijų tebecina. Darbininkai su baltom kepuraitėm per garsiakalbius agituoja pašalintus iš American Federation of Labor dėtis į International Longshormen's Association.

LAIVAS NEPAJUDA NUO TRIJŲ UOLŲ

Pereitą savaitę politikos nariai nardė po drumstus politinius vandenius, kad apčūpinėtų tris uolas ar akmenėlius, ant kurių užkliuvęs nepajuda Europos likimo laivas.

DIDŽIOJI VOKIETIJOS UOLA TARP RYTŲ IR VAKARŲ

Tarp Washingtono, Londono ir Paryžiaus tyliai buvo keičiamasi nuomonėm — ką siūlyti Sovietam, kad jie atsikabintų nuo Vokietijos ir nebegrasintų Vakaram? Buvo svarstoma mintis — siūlyti Sovietam saugumo sutartį, garantijas tarp Amerikos ir Sovietų, tarp Anglijos ir Sovietų, tarp Europinės saugumo bendruomenės ir

Sovietų. Tose sutartyse būtų pasizadėta eiti Sovietam į pagalbą, jei juos kas užpultų.

Garantijų sutartis sugalvojo Londonas. Jų pagrinde yra Churchillio gegužės 11 kalba, kurioje jis siūlė atgaivinti Lokarną. Kadangi vakariečiai dabartinių sienų tarp Vokietijos ir Lenkijos, Oderio Neissės linijos nelaide nuolatiniem, tai projekte yra mintis sudaryti tarp Vokietijos ir Lenkijos demilitarizuotą sritį.

Tos mintys svarstomos visose trijose sostinėse. Jei bus susitarta, jos bus pasiūlytos Maskvai svarstyti keturių valstybių konferencijoje. Tokia konferencija buvo numatyta Lugane, Šveicarijoje, spalio 15, bet Sovietai dar neatsakė, ar jie sutinka dalyvauti.

AKMUO TARP VOKIETIJOS IR PRANCŪZIJOS

Tai Saaro kraštas, kuris turi 900,000 gyventojų, bet labai pramoningas. Jis yra vokiškas, bet dabar ūkiškai sujungtas su Prancūzija, o politiškai kaip ir nepriklausomas. Vokiečiam rūpi jį atgauti. Visiškai atgauti neįmanoma, tad bent iš dalies. Jie siūlo Saaro kraštą sutarptautinti, sueuropinti. Tada galėtų naudotis ne tik Prancūzija, bet šaukštą galėtų į dubenį įkišti ir vokiečiai.

Padėtį praeitą savaitę svar-

Gelbsti Mossadeghą nuo kartuvių

Teheranas. — Persijoje sumišimas dėl buv. min. pirm. Mossadegho. Jam rengiamas teisimas. Gresia kartuvės. Pietų Persijos gentis Ghasgha su 10,000 raitelių ir pėstininkų graso paimiti miestą Shiraz, jeigu nebūs Mossadeghas paleistas. Vyriausybė iš savo pusės pasiuntė derybininkus su grasinimais imtis griežtų priemonių prieš sukilėlius.

Romoje įvykusiame tarptautiniame juristų kongrese buvo pasisakyta už mirties bausmės panaikinimą. Kongrese dalyvavo atstovai iš 30 tautų.

Prancūzijai karas pabodo

Jungt. Tautos. — Prancūzijos atstovas Maurice Schumann JT sesijos pilnatyje kalbėjo, kad Prancūzija ir komunistinių sukilėlių Indokinijoje rėmėjai turėtų pradėti derybas dėl tai-

kos. Tikino taip pat Sovietus, kad europinės apsaugos bendruomenės nesanti nukreipta prieš juos. Mat Prancūzija jau linksta tvirtinti tos bendruomenės ir europinės armijos sutartis. Kalbėjo, kad Maroko ir Tuniso reikalai esą Prancūzijos vidau reikalas ir JT neturincios j juos kišti.

MASKVA VEL "NIET".

stė Europos Taryba. Olandijos atstovas socialistas siūlė, kad Vokietija ir Prancūzija tiesiogiai derėtusi. Jei iki naujų metų nesusitars, tada pritraukti Ameriką ir Angliją ir pasiduoti jų sprendimui. Vokiečiai pritarė, vėl pažymėdami, kad jie nori Saaro kraštą sutarptautinti.

Tačiau jie pareiškė griežtą proteta, kai Taryba 47 prieš 17 priėmė Europos vienklą su 15 žvaigždžių, kurių viena turi reikšti ir Saaro kraštą. Vadinas, Saaras žymimas kaip nepriklausomas kraštas. Tuo lyg patvirtinama dabartinė Prancūzijai palanki padėtis, bet jos kaip tik nenori Vokietija.

Prancūzijos min. pirm. Laniel pareiškė, kad prieš tvirtinant europinio saugumo bendruomenės sutartį turi būti pirma susitarta dėl Saaro.

RIEŠUTAS TARP JUGOSLAVIJOS IR ITALIJOS

Tas riešutas tai Triesto miestas, kuris dabar padalytas pusiau ir dėl kurio varžosi Jugoslavija ir Italija. Prieš porą savaitių pavazinėje tankais Triesto "patvoriais", jugoslaviai pamatė, kad ir italai atsiveža tokias štuksas. Tada jugoslaviai puolė šnekėtis. Belgrade jie šnekėjosi su Graikijos, Turkijos, o taip pat su Amerikos, Anglijos, Prancūzijos atstovais. Tvirtinama, kad jugoslaviai iešką tarpininkavimo. Kaip tik graikų min. pirmininkas šnekėjosi su Italijos Pella dėl Triesto. Italijos min. pirmininkas tame pasikalbėjime dėl Triesto pakartojo savo siūlymą: gyventojų plebiscitas geriausiai išspręstų Triesto ateit. "Tai būtų demokratiška ir pagal civilizuotų kraštų tradicijas." Matyt, Pella tvirtai tiki. Bet ar tai bus priimtina Titui? Tuo tarpu jis reikalauja Triesto uostą sutarptautinti ir Jugoslavijai duoti Triesto dalį, per kurią ji prieitų prie uosto.

Sovietų telegramų agentūra rugsėjo 27 davė suprasti, kad Sovietų vyriausybė atsakydanti dalyvauti keturių konferencijoje Lugane.

Jugoslavojs diktatorius Titas rugs. 27 mitinginėje kalboje telietė ūkio reikalus ir kaltino dvasininkus, o apie Triestą visai neužsiminė. Prieš pradendant jam kalbėti buvo pašalintas plakatas su įrašu: "Reikalaujam Triestą sutarptautinti ir Jugoslavijai gražinti jos žemes."

Kas yra Teresė Neumann:

Ji nežiūrėdama mato

14. Vizijas pajunta Teresė ne tik akim, bet visais pojūčiais. Ji jaučia vėją, šaltį, karštį. Vizijų scenose ji nori aktyviai dalyvauti; ji nori padėti Kristui nešti kryžius; žvilgsniais ir mimika ji bara tarnus; ji judina rankas, lyg ką sykiu veiktu. Ekstazėje pergyvena, kai apšaltas Jonas leidžia jai vieną Kristaus lavono ranką subandžuoti, arba ji mato, kad Kristus jai nusišypsuoja ir ji atsako tuo pačiu.

GIRDI SVETIMAS KALBAS Teresės vizijoje nėra nieko, kas nesiderintų su jos įsivaizdavimo ir supratimo galia — išskyrus svetimias kalbas, kurias ji girdi. Vieną dieną Teresė pasakojo mačiusi, kad Kristus priėjęs prie apaštalo ir taip keistai kalbėjęs. Jis pasakęs: "Schelam lachon". Kunigas Naber susivokė, kad tai žodis iš hebrajų kalbos. Kalbininkas Wutz iš Eichstaetto išaiškino, kad tai aramajiška — ta kalba, kuria

kalbėjo Krstaus laikais. Jis pasistengė būti prie Teresės ekstazių ir sužymėti tuos aramajiškus žodžius, kuriuos Teresė pasakė. Dėl vieno pasakymo Teresė su profesorium ir susiginčijo. Teresė pasakė girdėjusi Kristų ant kryžiaus tariant: "Es - che" (trokštu). Profesorius manė, kad tai turėjo būti "sachana" (trokštu). Bet Teresė buvo užsispyrusi; ji girdėjusi taip, o ne kaip profesorius sakė. Ir tiesa buvo jos. Po kruopštesnio tyrinėjimo paaiškėjo, kad anais laikais turėjo būti vartojamas "es-che", o ne "sachana."

Nuostabiai ji perdavė šv. Petro pamokslą per sekmynes. Žinia, kad Petras tą pamokslą sakė aramajiška, bet kiekvienas klausytojas jį girdėjo sava kalba. Teresė girdėjo jį vokiškai ir perdavė jį pažodžiui. Broli; Ferdinandas jį užrašė į plokštelę.

Tvirtinimas, kad Teresė girdėjusi ir kitų kalbų, perdėtas.

LUISE RINSER

PASLAPTINGOS AKYS

Sykį Teresės brolis Ferdinandas atėjo aplankyti Teresės. Jo kišeniuje "Voelkischer Beobachter" (nacių laikraštis. Red.) egzempliorius — taip sulankstytas, kad jo iš kišenius nematyt; Ferdinandas nenorėjo tėvam su tuo laikraščiu rodytis. Jis priėjo prie Teresės, kuri tik po vizijos dar yra "įkvėpimo" būsenoje, kada jos paslaptingos galios yra itin jautrios. Staiga Teresė pakilo, griebė Ferdinandui už kišenius, ištraukė laikraštį ir sudraskė jį į skuteilus, nesakydama nė žodžio ir visai jį nepažiūrėdama. Pažymėtina, kad sulankstytą "V. B." laikraštį tokio sturumo sunku sudraskyti, kad Teresė tai darė, būdama labai nusilpus po ekstazės. Normalioji padėty jokiū būdu ji to negalėtų padaryti.

Kitą sykį profesorius Wunderle, aplankęs Teresę, išvyko namo automobiliu. Teresė "įkvėpimo" būsenoje atsiliepė: "Wunderle šiandien turė didelę išgastį. Bet jam nieko blogo nenutiks, pasitenkins išgastimi." Kitą dieną atėjo žinia, kad Wunderle atsitrengė į medį, automobilis sudužo, bet jis išliko sveikas.

1940 birželio pabaigoje baronas von Aretin Teresėi parašė, kada jis gali ją aplankyti. Ji atsakė, kad tik po rugpjūčio 15. Ji nenurodė jokios priežasties, bet tada ji žinojo, kad jos laukia nelaimė: liepos 7 ją ištiko saulės smūgis. Teresė 6 savaites išgulėjo dešinė puse suparalyžuota. Buvo manoma, kad ji nebeatpažįtoma. Rugpjūčio 15 vizijos metu apie Marijos Dangun žengimą ji staiga ir visiškai pasveiko. Aretin tuo jau po rugpjūčio 15 galėjo ją aplankyti, kaip ji buvo pareiškusi.

Vienas kunigas girdėjo apie Teresės sugebėjimus atskirti tikrąsias relikvijas nuo netikrų. Jis norėjo ją išmėginti. Mėgini-

mą paruošė namie: trijuose uždaruose ir nepermatomuose vakuose gulėjo po mažutę dalytę tikrų ir netikrų relikvijų. Jis atvyko pas Teresę, kai ji buvo "įkvėpimo" būsenoje. Teresė tuo metu jam pasakė: "Nesistenk, tu konvertus palikai namie." Taip iš tikrųjų ir buvo.

Teresė važiavo su prof. Wutz automobiliu. Staiga nustojo veikti elektros mašina. Šviesos nusilpo. Betrušiant staiga Teresė pakilo į ekstazę. Po jos, kol tęsėsi "įkvėpimo" būsenoje, prof. Wutz apklausė ją: ar dar šviesos pakaks. Teresė, kuri nieko neišmanė apie automobilio techniką, staiga atsiliepė: "Užteks, bet tik užsuk ten apačioje verželę." Ji pati nežinojo, ką ji patarė, bet patarimas buvo teisingas: srovė buvo dingus, nes toji verželė buvo atsileidus.

Tokių pavyzdžių begalės. Jie nustebina, bet jie nieku nesiskiria nuo vadinamųjų aiškiaregių. Gali net apvilti, kad Teresė savo mistines galias pavartoję, kad pas Teresę ateipa daugiausia paprasti žmoneliai, kurie ir išeko patarimo kasdieniniams reikalais, kurie jiem yra svarbūs. Teresė jiem nori padėti. Bet pasitaiko ir svarbesnių atsitikimų. 1940 ar 1941 vieną penktadienį Teresė "įkvėpimo" būsenoje pasakė tėvui: "Žiūrėk, pro mūsų namą eis žmogus su dideliu šunim. Pakviesk jį, tegul jis įeina." Po kurio laiko tikrai pasirodė jaunas vyras su aviganiu šunim. Teresės tėvas jį sukėlėjo ir pakvietė užteiti. Jaunas vyras buvo labai nustebintas ir svyravo, kas jam daryti. Pagaliau jis jėjo. Teresė paprašė visus kitus iš kambario išėiti, kaip ji tai daro, kai nori ką intymaus papasakyti. Po gana ilgo laiko jaunas vyras išėjo iš Teresės kambario verkdamas, nuėjo į bažnyčią ir paprašė kunigo — išpažinties. Po kelių dienų atėjo laiškas to vaikinio motinos, kuri dėkojo Teresėi už pagalbą.

(bus daugiau)

LIETUVOJE RATAS RATĄ STABDO

Vilniuje rugpjūčio 21 d. buvo atidaryta Lietuvos aukščiausios tarybos ketvirtoji sesija. Atidare jos pirmininkas Bieliauškas. Svarbiausia buvo svarstyta biudžetinė apyskaita ir tvirtinamas naujas biudžetas. Žinia, kad biudžetas patvirtintas, koks buvo pasiūlytas. Žinia taip pat, kad sovietinis "stailas" reikalauja pirma iš pagrindų viską iškritikuoti. Tad tai kritikai didesnės reikšmės ir netenka skirti. Įdomiau tik, kas ir kaip tas kritikavimo roles buvo pasiskirstę.

Biudžetinės komisijos pranešimą darė jos pirmininkas Kunčinas. Jis kritikavo statybos programos, vilnonių audinių, naujos avalynės, plytų čerpių gamybos neįvykdymą, nepakankamą finansinę kontrolę, bet vis tiek siūlė biudžetą priimti. Finansų ministeris Drobnys, kaip pranešė Vilniaus radijas, kritikavo pramonės įmonių darbą; atstovas Piligrinas — pramonės ir prekybos įmones, Lopasov - Daugų rajono kolektyvinius ūkius, Kriščiūnas — kolektyvinių ūkių per maža derlių, kontrolės ministeris A. Ješenovas — įmonių blogas prekes, partijos gen. sekretorius Liaudis skundėsi žemės ūkio trūkumais, K. Petrauskas — kritikavo švietimo ministeriją, kad ji žlugdo mokyklų statybą; švietimo viceministeris S. Pupekis — fizikos, matematikos, chemijos, biologijos dėstyto trūkumus.

Po visos tos kritikos, biudžetas patvirtintas, tarybos pirmininko pavaduotoju išrinktas

Andriaitis, į tarybos prezidentumą — Minka.

Panašios kritikos daugiau konkrečių davinii prasiveržia spaudoje. Sakysim, "Tiesoje" S. Kondraska pasakoja, kad "Inkaro" odos ir avalynės kombinatas per pirmą šių metų ketvirtį turėjo pagaminti 55,000 porų vasaros sezonui avalynės. Bet vietoj to jis padirbo 42,5 tūkstančius guminių avalynės, kuri dabar negalinti būti vartojama. "Elnio" kombinatas turėjo pagaminti 6,000 porų paaugliams, bet nepagamino nė vienos poros.

Valstybinės plano komisijos pirmininkas A. Petrovas "Tiesoje" skundžiasi, kad per pirmus keturis mėnesius kapitalinės statybos planai neįvykdyti: nesunaudoti jai skirti 28 milijonai rublių. Daug sukliudę darbus ne tik neapdairumas, priėmimo komisijos nuolaidumas, bet ir tai, kad kita ministerija, būtent, statybinii medžiagų pramonės ministerija neparuošė statybai reikalingos medžiagos: per tuos keturis mėnesius ji nedavė reikalingų statyboms 4 milijonų plytų, 3,400 tonų kalkių, 235,000 čerpių, daug keraminių blokų. O ir duotoji medžiaga buvus pristatyta su didelėm pertraukom bei žemos vertės.

Taip viena ministerija užkliūva už kitos ir darbas pristojia ir visai sustoja.

Ta pati sovietinė spauda jau pastebi, kad iškritikuoti visi lengvai iškritikuoja, tačiau mažai kas stengiasi prižiūrėti, kad trūkumai būtų pašalinti. Ir kritika nuskamba be prasmės.

DR. MAREK KOROWICZ, pabėgęs iš Lenkijos delegacijos prie JT, yra apibūsinamas Washingtone priešamerikinės veiklos komiteto. Jo paraiškimus verčia St. Korbonski (dešinė), Lenkijos pogrindžio veikėjas.

Jeį susidūrimas neišvengiamas — gulk. Laisvo stiliaus judėjimas Turkijoje

Turkijoje Istanbulo gatvėse didžiausiu tempu zuja aštuoni tūkstančiai taksi, du kartu tiek privačių mašinų, autobusai, tramvajai, arkliai ir pėstieji ar net jaučiamas traukiami vežimai. Ten judėjimas jokiais įsakymais ir taisyklėmis nevaržomas. Laisvo stiliaus judėjimas, kaip yra laisvo stiliaus imtynės ar plaukimas.

Automobiliai lenkia iš dešinės ir iš kairės, kaip kas suspėja; suka ar didžiųjų ar mažųjų kreivė — taip pat, kur randa vietas. Pėstieji ramiausiai sau gali eiti skersai gatvę, kur nori. Visiškas chaosas. Buvo iškviesti judėjimo specialistai iš New York su visom taisyklėm ir šviesų ženklais. Bet kai nuo to katastrofų škaičius tik pakilo, specialistai turėjo su visais įtaisytais išvažiuoti.

Turkas šoferis žino tik du dalyku — kad jis turi vartoti visu smarkumu gazo spaudiklį

ir stabdį. Nuo to priklauso visas mokėjimas judėti per miestą. Jis žino, kad signalizuoti jis negali — neleista. Jei ims triūbyti, bus smarkiai nubaustas. Jei du automobiliai susidurs, ir nebus aišku, katras kaltas, turės atsakyti tas, keno automobilis stipresnis. Jis žino, kad automobilii susidūrus su pėsčiuoju, visada turės atsakyti automobilistas. Jis žino taip pat svarbiausią patarimą — jei jau matai, kad susidursi su kitu automobiliu, tai mesk vairą ir gulk ant grindų, nes daugiausia sužeidžia vairas ir stiklai. Sako, kad Turkijoje labai mažai katastrofų. Tuo tarpu Amerikoje su tobulomis taisyklėm per paskutinius 45 metus nuo automobilių katastrofų žmonių žuvo daugiau negu per tą laiką visuose karuose.

ADENAUERĮ VADINA IŠDAVIKŪ

Dėl Adenauerio minties sudaryti lenkų valdomose Vokietijos žemėse kondominiumą pabėgėliai iš Rytprūsii ir Silezijos sukėlė triukšmą. Rytprūsii pabėgėlių sąjungos pirmininkas Dr. Gille mitinge išvaidino Adenauerį vokiškų žemių išdavikū.

Pažymėtina, kad naujame parlamente iš 487 atstovų 96 yra pabėgėlių atstovai. Lenkams yra tekę 6 mil. gyventojų.

Derybės dėl oro koridoriaus prie Berlyno tarp vakariečių ir sovietų neina pirmyn. Jos buvo pradėtos balandžio 8.

GEN. JOHN E. HULL yra paskirtas vyriausiuoju vadu Tol. Rytuose vietoj pasitraukiančio gen. Mark W. Clark. Čia jis pas prez. Eisenhowerį, prieš išvykdamas į savo naująs pabeigas Tokio.

iš jau esamų bendrai sienai artimiausių centrų...

...Visų pirma mūsų dėmesį atkreipia Šiauliai dėl sekantių svarbių priežasčių: 1) Šiauliai yra pačame pusiaukely ant susisiekimo ašies Vilnius-Kaunas Šiauliai-Mintauja - Ryga. 2) Šiauliai yra didžiausias geležinkelių mazgas visoje Baltijos srity.

...Dėl istorinių priežasčių dabar Vilnius ir Kaunas yra dukart toliau nuo Latvijos sienos kaip Ryga nuo Lietuvos sienos. Dabar Lietuva ir Latvija geopolitiniiai "nukreipė" viena kitai nugaras" ir keliai gravituoja tiesiog priešingomis kryptimis. Šiauliams tapus didmiesčiu, ši padėtis pasikeistų.

Šiauliai būtų bendroji sostinė. Vilnius liktų ir toliau Lievalstybių teritorijoje.

Latvijos sostinė, ir Ryga — Latvijos sostinė. Vilniui kaip aiščių tautos istorinės praeities simboliui, kaip 600 metų sostinei su žymiais istorijos ir meno paminklais ir su ypatingai gražiomis apylinkėmis būtų ir toliau skiriamos ypatingos reprezentacijos funkcijos. Mintaujos dar kartą atstatomoji pilis (didžiausias pastatas Baltijos valstybėse) galėtų būti įrengta kaip Aistijos prezidento vasaros rezidencija. Rygos kaip visos Aistijos didžiausio, plačiausio ir geografinės padėties atžvilgiu reprezentatyviausio miesto reikšmė bendroji valstybėje irgi padidėtų, nes jo užnugaris būtų platesnis.

Jeį susijungtų visos trys Baltijos valstybės, tada natūraliausias centras taptų Ryga, bet dar galėtų atsitikti, kad prie Baltijos valstybių grupės ryšium su politiniu įvykių raida prisidėtų dar Rytprūsiai. Tuo atveju ypatingai iškilų Klaipėdos reikšmė.

SPAUDA

— Šiauliai Aistijos sostinė

Aistija, Latvių Lietuvių Vienybės liuletenis, rugpjūčio 10 svarsto Baltijos tautų federaciją ir jos sostinės klausimą. Jame informuojama:

"Vienas didžiausių latvių laikraščių "LAIKS" New Yorke š.m. gegužės 23 d. nr. įdėjo straipsnį "Sostinė kur nors tarp Jonišio ir Lielvircavo". Straipsnis atpasakoja lietuvių ir estų politikų ir visuomenininkų pažiūras Baltijos valstybių federacijos klausimu. Iš lietuvių pusės išreikštas abejojimas, ar visų trijų Baltijos tautų federacija esanti galima, nes estai orientuojasi į savo brolių tautą — suomių. Todėl reikėtų jau dabar svarstyti ir kitą versiją — tiklatai Lietuvos ir Latvijos federaciją. Tuo atveju iškyla bendros sostinės klausimas. Vienas žurnalistas pasisakęs, kad reikėtų pagal JAV pavyzdį įsteigti naują sostinę

kur nors Lietuvos ir Latvijos pasienyje.

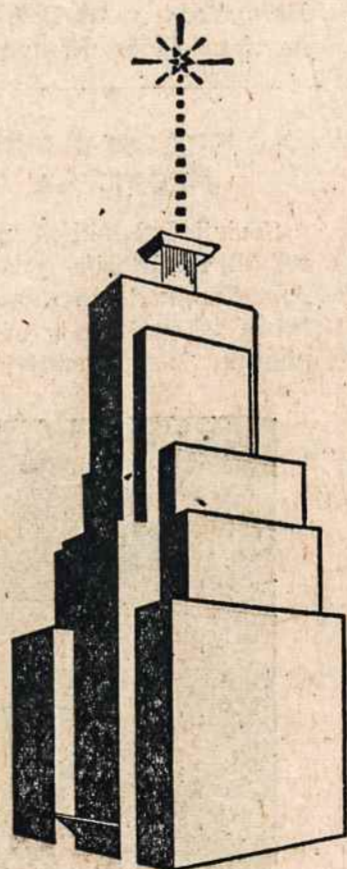
"Ryšium su minėtomis diskusijomis atsiminkime dar tėvynėj LLV aktyviųjų veikėjų iškeltas nuomones ir sumanymus lietuvių ir latvių bendros sostinės klausimu.

"Suvienyta Lietuva ir Latvija būtų ne tarptautinė, bet tautinė valstybė, nes lietuviai ir latviai yra brolių tautos su bendra istorija ir bendrais tautinės kultūros pagrindais... Mūsų dienų Jugoslavija, kurioj suvienytos trys giminingos slavų tautos, gali būti tam pavyzdžiu. Suvienytai Aistijai turėtumėm, žinoma, ieškoti ir bendrą sostinę. Nėra abejonės, kad statyti visai naują sostinę, tuščioj vietoj "tarp Jonišio ir Lielvircavo" ir tuo pačiu pertvarkyti visą istorijos bėgy išaugusių kelių tinklą nebūtų racionalu. Sostinė turi būti parinkta viename

MUTUAL OF NEW YORK

Savitartinio Gyvybės Apdraudimo Bendrovė New Yorke "PIRMOJI AMERIKOJE"—pirmasis polisas 1843

VISAS KAPITALAS laikomas polisu savininkų apsaugai \$2,267,000,000 (loks 1952, gruodžio 31)

Kai jūs perkate apdraudą iš Mutual of New York, jūs užsitikinate iš didžiausios pasaulyje bendrovės apsaugą ir, nelaimės atveju, visada ištikimą draugą. "Mutual" (savitarpinė) reiškia, kad bendrovė priklauso polisu savininkams ir veikia vien tik jų naudai.

- MONY gyvybės apdraudimas pasirūpins jūsų šeima, jums mirus.
• Jus ištikus nelaimėi arba ligai, MONY rūpinsis jūsų pajamomis, iki vėl grįšit į darbą.
• MONY polisas telkia kaskart didėjančią pinigų sumą, kuri visuomet prieinama.

Man bus malonu suteikti tolimesnių informacijų, tik malonėkit prisijusti apie save žinias, užpildydami žemiau nurodytą atkarpą.

Kasimir Karechka

Richard E. Myer, C.L.U., Manager, and Associates Empire State Bldg., 350 5th Ave. New York 1, N. Y. OX 5-0900

Prasau man prisijusti daugiau informacijų apie MONY gyvybės draudimą.

Form with fields for Name, Address, City, Zone, State, and Date of Birth.

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

BY

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

PRENUMERATOS KAINA

Domestic yearly	\$5.00	Amerikoje metams	\$5.00
Brooklyn, N. Y.	\$5.50	Brooklyn, N. Y.	\$5.50
Half year	\$3.00	Pusei metų	\$3.00
Foreign	\$5.50	Užsienyje	\$5.50

Laukraštį tvarko Redakcinė Komisija. Vyr. red. S. Sužiedėlis

Stripsnis ir korespondencijos redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti stripsniai saugomi ir gražiniai tikslai autoriams prašant. Pavardė pasirašyti stripsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Alti pasisakius

AMERIKA biznio ir pinigų kraštas. Tai tiesa. Bet taip pat tiesa, kad Amerikoje ir idealizmo yra daugiausia. Tarp amerikiečių suradom daugiausia žmonių, kurie už Lietuvą pasakė gerą žodį arba virto ir riteriais kovotojais dėl Lietuvos. Atstovas Ch. Kersten yra paskutinių dienų tokia stebinanti figūra. Lietuvius, kurie matė jį Europoje, stebina jo nuostirus idealizmas, ryžtingumas kovoti už tiesą ir tikėjimas laimėti. Šiuo atžygiu jis vienas iš pačių gerųjų amerikiečių idealizmo atstovų.

Ar nevertas taip pat pasistebėjimo ir pagarbos jo palydovų M. Kižytės ir inž. Rudžio atsidėjimas rūpintis tėvų žeme, kurios jie gal ir nėra matę. Tai irgi šviesioji amerikizmo žymė.

Ar nevertas pagarbos ir Altas, šiuo atveju atstovaujantis visai tai senajai lietuvių kartai, jau virtusiai Amerikos piliečiais, kurie yra parodę ir daug širdies ir daug pastangų Lietuvos reikalui. Duok, Dieve, kad jaunoji ateivių karta pagal savąjį pajėgumą tiek padarytų, kiek padarė toji, kurios vardu Altas veikia...

Tos mintys ateina, pasiskaitčius Alto atsišaukimus registruoti dokumentus ir žmones, galinčius liudyti apie Sovietų okupaciją Lietuvoje. Tačiau ateina ir kitos mintys — dėl atsišaukime minimos medžiagos rinkimo ir jos panaudojimo.

Šitame darbe reikalinga griežta racionalizacija ir planingumas, kuris apsaugotų nuo nereikalingo darbo, nuo kartojimo to, kas kitų jau padaryta. Buvę sovietiniai kaliniai daugumas jau sugregistuoti politinių kalinių sąjungoje; ten jau žinoma, kurie žmonės gali būti tinkami liudininkai, kurių informacijos tik blankiai kartosis, pagausindamos raštų pūdus. Dokumentai, kurie buvo iš Lietuvos išvežti, daugumas ne tik surinkti, bet ir paskelbti. Taigi viena išvada prašosi — medžiaga ir liudininkus renkant reikėtų pirmiausia atsiremti jau tuo, kas padaryta, o tik paskui ją plėdinti.

Antra, racionaliai surinkti ir sudoroti medžiaga geriausiai gali tie, kurie patys yra sovietinį režimą pergyvenę. Jie geriausiai gali nujauti, kas jau yra ir kas dar galima bei reikalinga surinkti ir kuriuos brožuos labiausiai nušviesti.

Šitame techniniame darbe Alto viduje ar šalia jo reikėtų sudaryti iš anksto organą jau labiausiai iš tremtinių.

Ar tai būtų sudarytas specialus komitetas iš vienoj tremtinių, ar kombinuotai iš senų ir naujų ateivių, ar būtų paprašytas tam darbui Lietuvos Laisvės Komitetas, kuris turi daugiausia fizinių galimybių darbei atsidėti, yra antraeilis reikalas. Bet svarbu, kad darbas nuo pat pradžių būtų griežtose vėžėse.

Is vienos pusės idealizmas, iš kitos pusės praktinė patirtis, abeji susijungę draugėn, sklandžiausiai ir tiesiausiai gali paruošti smūgį į sovietinio kalėjimo vartus.

Neskelbta nieko, bet norim tikėti, kad Altas, ėmėsis visam darbui iniciatyvos, šia kryptimi ir norės pavairuoti.

Rūstus ir nejaucus iš lauko yra namas milžinas, kuriame įsikūręs Amerikos konsulatats Miunchene. Bet jis talpus, nors auga ne į viršų, kaip New Yorko milžinai, o tik pažeme nutęsęs. Amerik. konsulatui nereikia tiek tarnautojų, kaip, sakysim, sovietiniam konsulatui. Tad lengvai galėjo užleisti vietas ir Voice of America europinėm tarnybom. Čia ir gamina tuos balsus, kurie leidžiami į pavergtuosius bene

Sešiom ar septyniom kalbom. lenkų, lietuvių, estų, rusų, vengrų, bulgarų. Dabar rengiamas dar čekų-slovakų skyrus. Krinta į akį, kad nėra latvių. Man aiškino, kad nėra tik dėl techninių priežasčių. Esą nelengva surasti atitinkamus žmones...

Lietuvių tarnyba išsėdėsi keturiuose kambariuose — jaukiuose, europiškai sutvarkytuose, t.y. kambariuose su durim ir sienom, ne gardeliuose kaip avelėm.

Kai j lietuvišką skyrų įžengiau, tą dieną buvo ten nemažas sujudimas. Lankėsi atstovas Kerstenas ir jo palydovai M. Kižytė su inž. Rudžiu ir dar jų palydovai. Lankėsi bendruomenės atstovai, kviesdami svečius į rugsėjo 8 iškilmes.

"Ar visada tiek trukdytojų, malonių ir nemažonių?" buvo pakistas klausimas, kai momentui svečiai dingo, lietuvių tarnybos vedėjui, nors žinojau, kad ir aš pats su tokiais klausimais priklausau prie darbo

Jie gamina Amerikos balsus

Taupanti ranka brūkštelėjo ir čia

trukdytojų, tik nežinojau, prie kurios jų grupės.

"Ne. Taip esti retai. Galim p a p r a s t a i kiekvienas ramiai dirbti", aiškino su amerikonišku šypsniu Amerikoje visiem žinomas Juozas B. Laučka; žinioms žinomas kaip ilgametis redaktorius — "Darbininko", paskui "Amerikos", kitim žinomas kaip Balfo reikalų vedėjas; kitiem pagaliau kaip lietuvių tarnybos redaktorius Amerikos Balso New Yorke. Į naujusias pareigas Europoje koją įkėlė nuo pernai gegužės 1 dienos. Jis čia dabar visas bosas, atsakingas už visą dvejopą įstaigos liniją — ir amerikonišką ir lietuvišką. Dvi linijas suderinti paprastai nėra lengva. Laimė, kada jos sutampa.

Šalia jo ir kitas iš New Yorko atkeltas Amerikos Balso pareigūnas — pulk. K. Grinius. Nors jo veido šiuo tarpu ir neteko matyti, bet tai tas pats, kurį klausytojas girdi politinių įvykių komentaruose — ramiuose, atsargiai seikėjamuo-

"Visu veidu švyti čia, nors ir neamerikonas, ir Dr. J. Sakalauskas, senais laikais dirbęs užsienių reikalų ministerijoje ir buvęs Klaipėdos gubernatoriaus pavaduotojas. Neišvykęs iš Vokietijos į Ameriką, jis dabar

verčia - redaguoja žinias ir retkarčiais pranešimus. Čia pat ir p. I. Jakštienė, dar vakarykščiai buvus IRO tarnyboje, o dabar lietuvių tarnybos sekretorė.

Paskutinį teko pasiekti visada tai labai kovingo, tai labai entuziastingo veido J. Stonį, seną radijo klausytojų pažįstamą iš Kauno laikų. Atėjo vėl laikas, kad metęs Anglijos batų dirbtuves, jis galėjo stoti prie sau įprasto darbo su dideliu entuziazmu. Jis čia dabar nuolatinis pranešėjas, originalinių komentarų rengėjas. Jis ir skraidantis olandas su aparatais, kuriais užrašinėja kitų asmenų įkalbėjimus.

Tai nuolatinis štabas.

Jis nėra didelis. Sakysim, Free Europos vengrų tarnybos vedėjas pasakojo, kad savo tarnyboje jis turįs 20 žmonių.

Lietuviškos tarnybos štabas klauso Vilniaus radijo, seka sovietinę spaudą ir rengia jiems atsakymus. Jis organizuoja pranešimus taip ir iš šalies — pagal tai, kiek samata leidžia. Šiomet buvo paleista serija prof. Z. Ivinskio pranešimų, kuriais buvo atitiesti Lietuvos istorijos iškraipymai, falsifikavimai, girdimi iš sovietinių pranešimų. Buvo taip pat serija pnel. L. Tulabos rei-

ginių pranešimų, kad bent per radiją išgirstų tai, kas jau sunku išgirti Lietuvos bažnyčioje. Kai sugrįžę vokiečiai repatriantai papasakojo apie dvasios badą jaunimui, buvo paleista eilė pranešimų apie lietuvių rašytojus — Maironį, Vaižgantą...

Kai vienam iš vadovų buvo skirtas klausimas:

"kuri iš visų transliacijų tamstai pačiam labiausiai patiko?" jis negalvėdamas ir šypsodamasis atsakė: "Pati pirmoji." Regimai ir dabar su pasitenkinimu jo atsiminimai krypo į 1952 metų gegužės 15, kada pradėjo veikti Amerikos Balso iš Europos. Tai buvo Amerikos Balso Europoje gimimo diena, ta pati, kurią susirinko kitados nepriklausomos Lietuvos steigiamasis seimas.

Kai tuo pačiu klausimu buvo paskui gundomas kitas iš vadovų, jis karštai atsakė: "Visada, kai tik kapstausi po "Tiesos" puslapius ir kyta noras į juos atsakyti." Matyt buvo, kad jam tai yra ne tarnybinė pareiga, bet visos širdies reikalavimas.

Is čia balsai eina ir eina į anapus.

Bet ar juos ten girdi? Ar jie pralaužia sovietinius kliudymus?

Teko patirti, kad per pastarus metus buvę gauti ten apie keli atsiliepimai; kad paskutinį laiką tie kliudymai mažiau sulauko Bangas. Teko patirti taip pat, kad transliacijų klausosi ir lietuviai, kurie gyvena šiapus — Italijoje, Olandijoje, Šveicarijoje, Danijoje, nekaltant apie Vokietiją. Besilankant pas Miuncheno lietuvius, ir pačiam teko pastebėti, kaip atėjus laikui, jie užsisuka Miuncheno Balso...

Ar europinis Balso nesuduria savo programom su new yorkiniu? Savaimė suprantama, kad tai amerikinė įtaigos ir abidvi turi derintis pagal instrukcijas, gaunamas iš viršaus. Bet teko patirti, kad jos ir savo tarpe rūpestingai bendradarbiauja, kasdien pasidalindamos žiniom apie numatomus tai dienai komentarus ir jų kryptis.

Dar sykį perbėgau žvilgsniu tą lietuviškojo balso dirbtuvę ir jo kalvius ir savo širdyje

Juozas Laučka

jiem linkėjau pirmiesiems praneški: "Alto, alio, čia kalba Lietuvos radijas—Kaunas, Vilnius..."

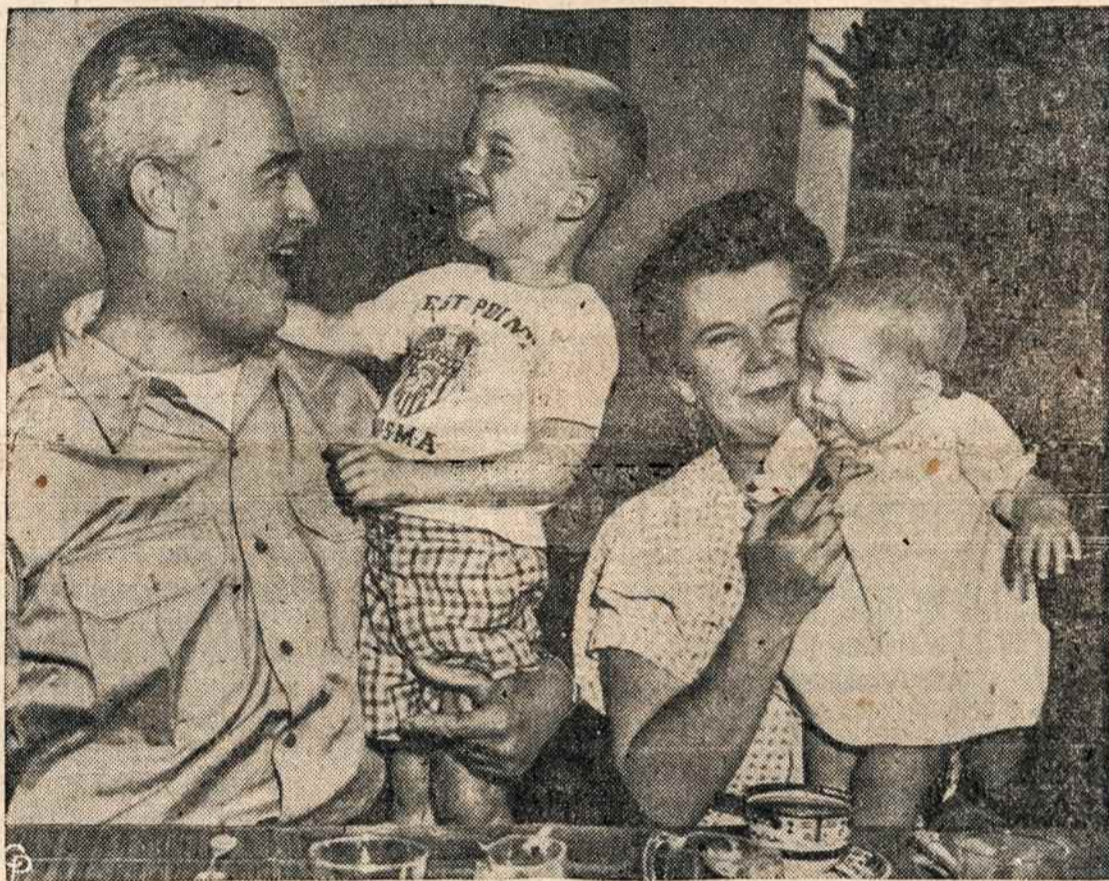
Jau iš niurauš namo, iš kurio eina šviesios ir viltingos žinios, išėjus, tik po kelių dienų iš šalies teko patirti staigi naujiena Amerikos Balso programoje: betaupant lėšas, bebraukiant sumas, nubraukti ir lietuviškos programos visi trys pakartojimai, beliko tik pagrindinis pranešimas.

Ties šia permaina ir teko nustebti. Taupymas geras daktas. Bet tada, kai jis protingas. Taupymas yra žalingas ir per daug brangiai kaštuoja, kai jis neprotingas. O šiuo atveju su lietuviškos tarnybos programos sutrumpinimu nepasielgta protingai... Pagrindinė likusi programa duodama Europos laikui tuojau po septintos valandos. Lietuvos, arba maskviniu laikui tai dar tik po penktos. Vadinas, programa duodama, kada dar įstaigose darbas tik baigtas ar visai nebaigtas. Ar daug kas gali tada klausyti? Vokietijoje, kurie dalykus labiau pažįsta, tvirtino, kad klausyti Lietuvoje geriausiai būdavo galima naktinių pakartojimų. Dabar jie nubraukti. Išvada: labai sumažinta galimybė įvykdyti tą uždavinį, kuriam skirtas pats Amerikos Balso. Jei tam uždavinii įvykdyti teks ieškoti dar kitų priemonių, tai jos gali būti daug brangesnės, nei lig šiol vartotos programos pakartojimas.

Tas pat ištiko ir estų tarnyba.

Rūpestinga, taupanti biurokratinė r a n k a , a t r o d o , nepasiteiravo galvos ir patirties patarimo.

J. B.

GEN. W. F. DEAN, trejus metus išbuves komunistų nelaisvėje, pagaliau namie ir žaidžia su savo anūkieliais.

TAIKA

ATEINA

Į SLĖNĮ

IRENA JOERG

5.

— Na, žinoma, kad taip yra, — atsakiau nusišypsojęs ir pridūriau: — aš nesu joks agentas, nei šnipas, norėjau tik išmėginti, kiek jūs manim pasitikit...

— Aq! — Ir staig baronienė ėmė juoktis, giliai ir nuosirdžiai, taip, kaip juokiasi maži vaikai, išgirdę linksnų pasaką. — Ach, daktare, jei būčiau jaunesnė... Dabar galiu tik ranką paspausti ir pasakyti, kad jūsų pokštas buvo tikrai patikus. Cha, cha, cha — vienkartinis! Stebuklinga laboratorija mūsų psichologijai tirti! Ir grafas Meyer, atsiprašau, kad mane taip juokas ima, taigi, mūsų grafas dar tą pačią naktį susikrovė savo daktus, pasisamdė kaimo berną jiems nešti ir pėsčias ėjo aštuonis kilometrus į stotį. Ir kaip jis džiaudinosi. Jis išvadino jus didžiausiu niekšu ir nusikalteiliu...

Aš tik stebėjau, kaip iš tokios kilnios grafiškos burnos

gali išplaukti tiek vulgariški išsireiškimai... Ir ponias Ambros, visą naktį nesumerkėme akių, nežinodamos, kas daryti... Cha, cha, tik viena mūsų šeimininkės dukterė, žinote, toji Brigitte, tik ji nenorėjo tikėti, ir pavadindama visus ponios Ambros žodžius niekam vertais šmeižtais. O kaip ji gynė jus, daktare! Tik kai ponias Ambros pasakė mačiusi jūsų dokumentus, ji nuleido galvą ir užsidarė savo kambaryje.

— Kokius dokumentus? — paklausiau suerzintas. — Jokių dokumentų ji nematė, bet norėdama, kad ir kiti mūsų saugotųsi, išsigalvojo mačiusi jūsų pažymėjimą, kad tikrai esate gestapo. — Bet ponias Ambros tikrai kitų gero norėjo, visus perspėdama. Na, dabar aš pirmoji pranešiu jai apie tą puikų nesuspirtimą. Ir vikriai atsistojusi, baronienė papurtė mano kvailai kabančią ranką.

— Nesakykite, tegu ponias Ambros dar kurį laiką pasinervina, nes ji to užsitarnavo, — tariau jai.

— Acha, tai vėl neboga idėja daktare, kad būtų dar juokingiau. Visiškai teisingai, bausmė turi būti, cha, cha, cha! — ir juokdamosi ji atidarė duris, bet paskui dar paklausė:

— Ar kartais neturite, daktare, valerijono lašų, dažnai širdis susilubuoja, o mano visą buteliuką valerijonų išgėrė ponias Ambroska...

— Gaila, bet beveik jokių vaistų neturiu su savim. Paklauskite pas šeimininkę, ji tikrai turi namų vaistinėje.

— Ir kai baronienė uždarė duris, mano lūpos nejučiom sušnibždėjo: "Brigitė". Taip, tai ji, vienintelė nepatikėjo. Ji užprotestavo prieš šmeižtus,

— Nutariau aplankyti Heinrichą. Heinrichas — viešbučio šeimininko sūnus, pabėgęs iš kariuomenės slapstosi namuose. Jis šiuo metu serga plaučių uždegimu, ir jį gydo daktaras.

Nulipęs į pirmąjį aukštą, pasibeldžia į ligonio duris vieną antrą, trečią ir net ketvirtą kartą — be sekmės! Nejaugi senasis Konradas nebegirdėjo? Bet galbūt jo čia nėra, ir Heinrichas iš vidaus užsirakinęs už-

migo. Aš paspaudžiau durų rankeną, ir jos staiga atsidarė. Ne, Konrado kambaryje nebuvo, bet taip pat ir Heinricho laiva buvo tuščia. Pro atvirą langą pūtė pavasario vėjas, ir visas kambarys kvėpėjo kaštanais.

— Kas per sauvališkumas, — pagalvojau uždarydamas duris, — neatsiklausus manęs imti ir atsikelti. Na, palauk, mielas, kol esi mano pacien-tas, turi manęs klausyti.

Po to pasukau tiesiai į virtuvę. Šeimininkai, susėdę aplink stalą, rengėsi valgyti. Jie buvo visį susirinkę: senasis Konradas, jo žmona, Brigitte ir jos jauniausioji sesuo, tik Heinricho trūko.

— Kur yra Heinrichas? — šūktelėjau griežtu balsu ir jau norėjau pridurti, — kas jam leido atsikelti, bet tuo pačiu laikui Konradas padėjo šaukštą ant stalo ir, atsisukęs į mane, pilnas ironijos sušovkštė:

— Mano sūnaus klausiate, hm. Jeigu jis jums taip reikalingas, eikite ir pats susiraskite. Gal šį kartą pavyks greičiau suuostyti, kur jis yra.

— Tėvai, — šūktelėjo Brigitte parausdama.

— Nutilk ir eik prie savo darbo. Marš!

deles, išsigandusias akis.

— Ką visa tai reiškia?! Aš klausiu dar kartą, kur yra Heinrichas? Jūs pamiršote, kad jis ligonis ir reikalingas stropios priežiūros.

— Taigi, mes ir parūpinome jam saugią vietą, — vėl atsakė Konradas, akimis piktai žaibuodamas. — Daug saugesnė negu čia, kur joks namų gyventojas nesijaučia saugus, ir turi bijoti, kad kas nors iš nacių bandos jį neišduotų žudikams.

— Tėvai! — dabar šūktelėjo visos trys moterys. Šeimininkė abiem rankom užsidengė veidą, tarsi norėdama paslėpti didelį susijaudinimą. Konradas atsistojo ir, imdamas nuo sienos kabilo kepurę, pasakė:

— Jūsų tėvą, ponas daktare, mes branginame ir mylėjome. Išstis vasaras profesorius buvo mūsų visų mėgiamiausias svečias, bet jūs! Bet aš sakau, karas visiems jauniems žmonėms išplėšia sąžinę...

— Man rodo, kad jūs vis netekote proto, — ėmiau šaukti įniršęs. — Kas čia po velnių per kabilos! Kaip jums negėda tikėti kiekvienos bobos plepalais!

Konradas tačiau nekėpė dėmesio į mano žodžius: jis paniekinamai pakreipė savo galvą, išėjo iš virtuvės ir smarkiai užtrenkė paskui save duris.

— Brigitte, — kreipiausi dabar į merginą, — paaiškink man tučtuojau, kas čia darosi, ir kodėl mane taip įžeidinėjat?

— Daktare, — pagaliau prabilo šeimininkė, — mes tikrai jūsų nenorėjom užgauti, bet ponias Ambros, — ne tiesa, Brigitte, — ponias Ambros atėjo ir toje, va, pačioje virtuvėje, perspėjo mus. Ji sakė mačiusi jūsų dokumentus ir popierius... ir ten buvo įsakymas visus naciams nepatikimus žmones perduoti valdžiai...

Ir kai šeimininkė, dar kartą atsisukusi į savo dukterį, pasakė "Ne tiesa, Brigitte," toji parausdama linktelėjo galvą.

— Bet argi galima patikėti kiekvienos bobos plepalais! Ar gi aš jums dar neįrodžiau, kad esu tik gydytojas! Ar aš neatlikau savo pareigos? Turėjau gana daug laiko jūsų sūnų išduoti, bet kaip matote, nei vienas šių namų svečias nesužinojo, kad jis čia yra — ar to jums dar neužtenka?

Dabar Brigitte atsistojo. Jos paraudęs veidas, tarytum, liepsnotė liepsnojo, akyse degė kažkoks triumfas.

— Motin, sušnabždėjo ji, — ar aš nesakiau, kad tai tik plepalai?

— Bet, Brigitte, negi mes vieni bijojom. Tu žinai mūsų

tėvą, jam tik žodžio užtenka... Be to, ir tu pati truputį abejojai.

— Niekuiomet! — šūktelėjo pasipiktinusi Brigitte, ir priėjusi prie manęs, tarė patyliukais:

— Atsiprašau, daktare, mes to nenorėjome... Mano tėvas labai greit susierzina, bet aš žinojau, kad jūs negalite būti šnipu... taip, aš tai jaučiau...

Ne, man nereikėjo taip pykti, ypač stovint prieš Brigitte, kuri ne lūpomis, bet akimis kalbėjo, ir kiekvienas girdėdamas jos balsą, būtų jai atleids, bet mano savigarba buvo per jautriai palleista, ir mane apėmęs įniršimas stipriai laikė mane savo glėbyje. Iš negalėjau susivaldyti ir nemokėjau atleisti.

— Man vistiek, ką apie mane galvojate, — atkirtau šaltai, — man visiškai nerūpi jūsų nuomonė. Tik viena noriu pasakyti, nuo dabar darykite su Heinrichu, ką norite, ir ieškokite man kitą daktaro. Man gi paruoškite sąskaitą.

(Daktaras neišsikelia iš viešbučio. Jis pavaduoja sergantį valsčiaus gydytoją. Ateina nauji žmonės, nauji įvykiai ir taika į slėnį. Apie tai skaitytojai ras pačiame romane, kurį išleidžia Terros leidykla Chicagoje.)

KŪRYBOS PRIEDAS

Nuneškime knyga iki jaunimo

Šias eilutes rašančiam šią vasarą teko susidurti su būreliu lietuviško jaunimo ir pasikalbėti lietuviškos knygos bei kultūros reikalais. Jaunimas buvo bebaigišias gimnaziją arba jau pradėjęs studijuoti.

Palikdamas nuosalyje jų entuziazmą, jų grynai lietuvišką nusistatymą, vis dėl to noriu prisiminti jų gana skurdoką lituanistinį išsilavinimą.

Sunku jiems prisiminti net didžiulius mūsų rašytojus, pagrindinius jų veikalus. Jei paklausi, kada jie gyveno, neišsigąsk, gali jie net šimtmečiuose susipainioti.

Pasikalbėjęs dar toliau, pamatai, kad prigesus ir meilė lietuviškai knygai. Ji nėra visai užgesus, ne. Jie dar paskaito vieną kitą lietuvišką knygą, bet tai neturi nieko bendro su pilnesniu lituanistiniu išsilavinimu.

Suprantama, šis jaunimas ištiesai lanko amerikoniškas mokyklas. Jam ir privačiu susipažinti su šio krašto literatūra bei kultūra. Bet pagreičiui, besirūpinant mūsų tautos ateitimi, reikia praplėsti ir lituanistines žinias.

Mūsų visuomenė nėra per daug jaunimo reikalais susirūpinusi.

Jau tokia sena mūsų tradicija, kad daug dėmesio ir aukštesniam visuomeniniam gyvenimui ir labdarai, ten rasime ir nemaža žmonių įsijungusių. Jaunimas tuo tarpu dažnai paliekamas vienas, lyg vyresniesiems visai jis nerūpėtų. Tik retas iš vyresniųjų ateina su meile į jaunimo tarpą ir ten veikia.

Tad ir šiuo klausimu kalbant, netenka laukti kokios nors didesnės paramos iš visuomenės pusės. Čia turi susirūpinti pats jaunimas, padedamas vieno kito bičiulio, ir kuo

daugiau dėmesio skirti lietuviškai knygai, lituanistiniam išsilavinimui.

Lietuviškos šeštadieninės mokyklos padės tik pačius pagrindus, tolimesnį bendrą išsilavinimą turi įsigyti pats jaunimas.

V. K. Jonynas—Ex libris

Čia į talką ateina jaunimo organizacijos.

Šios gi į savo programas turi įtraukti ir lietuviškosios knygos rūpestį. Dabar jis dažnai yra nustumiamas į pačius paskutinius reikalus arba visai nubrukamas. Kai jaunimo kuopos ar organizaciniuose vietuose yra valdybos žmonės įvairiems reikalams, taip reikėtų pastatyti dar vieną žmogų, kuris rūpintųsi lietuvišką knygą atnešti jaunimui.

Lietuviškų knygų jau yra. Jų nebereikia kaip seniau gabenti iš Prūsų, nereikia ir slapta skaityti, bet ir dabar reikia knygnešio, kuris — prineštų ją iki jaunimo ir įskiepytų knygos ir lietuviškos kultūros meilę.

Tai būtų pirmiausia darbas kuopos ar kokio kito vieneto globėjo. Jis turėtų paskatinti savo jaunuosius bičiulius daugiau domėtis lietuviška knyga, juos sudominti.

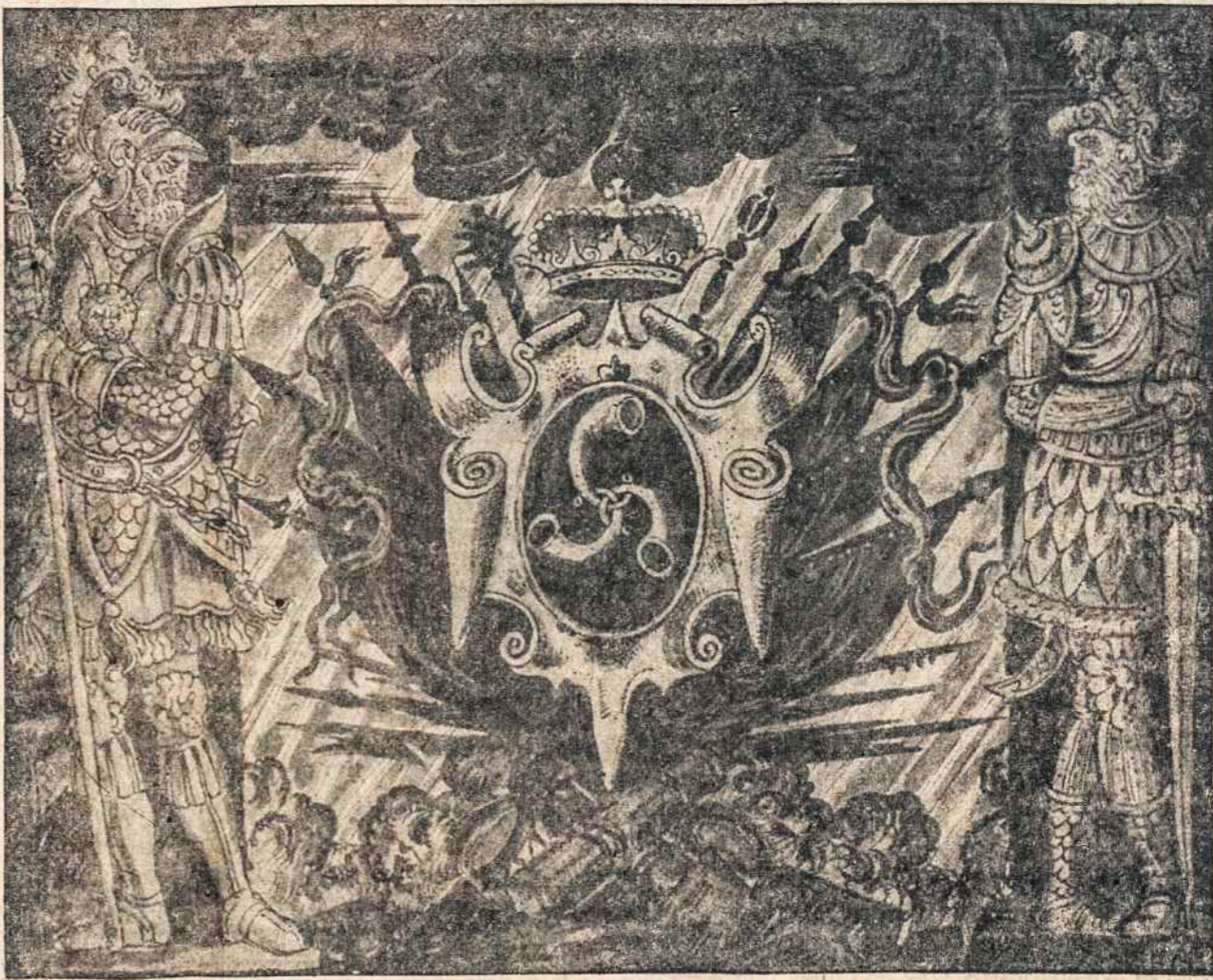
O tai būtų galima kad ir šiuo paprasčiausiu būdu — paskelbiant konkursus jaunimo tarpe: kas daugiausia lietuviškų knygų perskaitys, kas jas sutrauks ir papasakos. Tokiam laimėjusiam galima ir dovanėlę skirti.

Paskui — susirinkimuose reikia dažniau rengti įvairias diskusijas knygos temomis. Reikia įtraukti pačius jaunuosius, tegu jie pasisako. Juos, tiesa, dažnai nugašina aštrios ir piktos spaudos recenzijos, bet jas reikėtų palikti nuosalyje ir leisti pačiam pagalvoti ir spręsti. Jis turi bendrą literatūros išsilavinimą, tegu jį pritaiko konkrečiai lietuviškai knygai. Kylant diskusijom, taip pat kils ir jo susidomėjimas lietuviška knyga.

Paprastai jaunimas mieliau stversis knygų naujienos. Jam sunkiau grįžti į praeitį. Bet ir čia, plečiant lituanistinį išsilavinimą, nereikia išleisti iš akių mūsų senųjų rašytojų. Prie jų galima priėti įvairiom progom, sukaktį minint, jų veikalus bendrai panagrinėjant.

Šį reikalą todėl keliu, nes man atrodo, gana svarbus. Per knygą išmoks jaunimas lietuviškai mąstyti, susipažins su mūsų rūpestiais ir išaugs į žmones, kurie galės pakeisti pavargusius visuomenininkus bei kultūrininkus.

Mokytojas

M. V. Dobužinskis—“Perkūno” scenos uždanga.

BALTŲ INSTITUTO DIENOS VOKIETIJOJE

Jau daugiau kaip metai Bonroje veikia Baltų Institutas. Inicijavęs jam steigti ėmėsi Vokietijos vyriausybė, lietuvių, latvių, estų laisvinimo veiksmam sutikus prisidėti moraliai ir pinigiskai. Kiekviena iš tų trijų tautybių turi po du nuolatinius instituto narius. Iš lietuvių jame dalyvauja profesoriai Z. Ivinskis ir A. Maceina; kaip bendradarbis, gavęs specialų uždavinį, dirba taip pat Dr. V. Literkis.

Instituto vadovybė renkama kasmet. Siemet jam pirminin-

kauja latvis prof. Ed Sturms.

Pirmas viešas instituto žygis buvo suruoštos Baltų Dienos. Viena diena buvo skirta politiniams reikalams. Apie Europos vienybę buvo vokiečio E. Schumano pranešimas. Apie Baltijos valstybių bendradarbiavimą kalbėjo latvių min. R. Liepiņš, estų min. K. Selteris ir Dr. P. Karvelis. Kita diena buvo skirta kultūriniais klausimams. Pranešimus padarė Sturms, Ivinskis ir Maceina. Ypatingo pasisekimo sulaukė prof. Maceinos praneši-

mas apie tautos dvasią liaudies dainose.

Dalyvavo 37 latvių studentai, 11 lietuvių ir 17 estų. Studijų dienos buvo surengtos Godesberge krikščionių pabaltiečių studentų bendrabutyje.

Laikoma, kad jos pasisekė geriau nei tikėtasi. Ypačiai kultūriniais klausimais. Tačiau tenka apgailėti, kad visos tos dienos tebuvo savųjų kalbėjimas saviesiems. O reikėtų, kad institutas tokius pranešimus, kaip buvo paruošti, pateiktų svetimiesiems. Reikėtų pakviesti vokiečių studentus ir profesorius, o ne tik savuosius. Reikėtų surengti juos tos pačios Bonnos universiteto salėje, o ne užkampyje, pasislėpus, kur tik specialiai išsirengęs gali pasiekti. Jeigu net prelegentui nebuvo apie dienas laiku painformuoti, tai buvo ženklas, kad instituto vadovybė galima linkėti daugiau ir organizacinio apdirumo.

J. B.

Kultūrinė kronika

● Pulgio Andriušio — “Anoj pusėj ežero” — lyrinė apysaka, Gabijos išleista, antra laida, 102 psl., kaina 1,50 dol. Viršeli piešė dail. Pr. Lapė. Ši knyga 1947 m. buvo laimėjusi Liet. Raudonojo Kryžiaus premiją.

● Dail. Pr. Lapės pieštą viršelį Winston Graham “Fortune is a Women” įsidėjo praeitos savaitės New York Times sekmdienė laida.

● Smuik. E. Kuprevičiūtė dabar groja Paryžiaus radiofone. Artimiausiu laiku žada apsilankyti JAV-se.

● J. Gliados premijuotasai romanas “Ora pro nobis” jau išėina iš spaudos. Romanas ėjo Draugo skiltyse, dabar atspausdintas atskira knyga.

● Dr. Ant. Kimsa, Bogotos miesto universiteto (Kolumbijoje) dėsto matematiką ir yra to universiteto sekretorius. Vyriausybės jis buvo paskirtas išstudijuoti televizijos steigimo klausimą Kolumbijos sostinėje.

● Dail. Vl. Vijeikis parengė skaitymų rinkinį mūsų jauniuosiems ir pavadino “Brolukas ir Sesutė”.

● Dail. J. Bagdonas gyvenęs Kolumbijoje, Bogotoje, dėsto vienoje aukštojoje meno mokykloje ir įstaitė savo keramikos dirbtuvę.

NAUJA “ATEITIS”

Po vasaros atostogų pasirodžiusi “Ateitis” pateikia pluoštą jaunimo kūrybos ir straipsnių. Numeryje rašo: Alfa Susinskas — Šviestis ir šviesti; kun. J. Petrenas — XX-jo amžiaus Madona; Daivos Nauragytytės eilės; A. Kasiulaitis — Ateitininko tautinis kelias; Kęstučio Keblinsko novelė — kelias į naktį; J. Gravrogkas — Žmogaus kūrybos pobūdis; Alfa Susinskas — Nors kelias minutes; Vilmantos Karečkaitės — eilės; Antanas Sabaliauskas — Kaip veikia televizija, Jonas Kučiauskas — Moksleivių stovykla prie Paw Paw ežero; Danguolės Sadūnaitės, Rūtos Laukaitytės ir P. Nato eilės. Įdomus sporto, krevių šypsenų skyriai. Numeris gausiai iliustruotas vasaros ir stovyklos vaizdais.

PRANCŪZŲ DAILININKAS SIŪLO UŽMUŠTI PICASSO

Tik tokiu būdu gali išgelbėti prancūzų meną

Visos tautos turi sukūrusios daugybę pasakų apie įvairiausių užbūrimus. Prancūzų tamsūs kaimiečiai pilni tokių įsitikinimų. Jų mąnymu, užburtas gyvulus pakeičiąs savo prigimtį, jautis galįs virsti kate ir atvirkščiai. Tokius reiškinius jie vadina “empicassé” ir tai atstatyti tegalį tik tie patys burtininkai arba dar gabesni už juos.

Paskutiniu laiku pasirodė prancūzų knygų pasaulyje ne kokia kritika ar brošiūrėlė, bet didelis romanas, kurio autorius yra dail. Renė Jean Clot. Įdomiausia, kad pats autorius esąs vienas tų nelaimingųjų “empicasinų” būtybių, kuris pats nukentėjęs nuo meno burtininkų, ir veikale siūlo savo likimo draugams griebtis priemonių, ieškoti kelio į menišką asmenybę ir konkrečiai nusako būdą — užmušti tą atsakomąją meno burtininką, užburiantį tikrus menininkus. “Picasso yra tas tikras velnias” — rašo Clot. “Provincijų žmonės, kurie savo vaikus siunčiate Paryžium mokyti meno, būkite atsargūs. Ar žinote, į kokį pavojų jus juos pastatote?”

Clot romanas pavadintas “Mat de cocagne”, visi personažai apvilkti netikrais vardais, bet jie taip ryškiai atstovauja tikruosius asmenis, kad šie turėtų teisę ir įrodymus kreiptis teisman ir kaltinti autorių už organizuojamą žmogžudystę.

Pagrindinis romano veikėjas

yra Gerard L'Hers, gabus provincijos dailininkas. Eidamas 23 metus, atvyksta Paryžium gilinti meno. Lanko didžiulias galerijas, studijuoja pas garsiausius menininkus, ir ateitis atrodo būsianti vaisinga. Jam pasipainioja ant tako senvyvas ispanų dailininkas, kuris pas-

kutiniu laiku laužo visus meno kanonus.

L' Hers veda savo dienoraštį, kuriame štai ką randame parašyta: “Stovėdamas prie Maguarriga paveikslų (toks to ispano dailininko vardas), aš matau jo pasiutusį norą viską

Pablo Picasso—Moteris ant sofos

griauti ir, rodos, čia pat stovi velnias. Suprantama, gudrus velnias! Jis pažįsta visas paslaptis, velniška technika jo rankoje. Jis atkeliavęs iš Ispanijos griauti prancūzų meną, kurio negalėjo pakęsti, nes šimtmečiais reikšėsi pasaulyje.

Jo keturkampiai paveikslai, iš kurių žiūri neproporcingos šlykščios akys, manyje sukelia pasibaisėjimą. Prieš kelias dienas lankiau modernaus meno galeriją ir tyčia sustojau prie jo paveikslų, norėdamas išskaityti jo pasisekimą. Stebėjau paveikslą “Pasivaikščiojimas”. Išikaliau sau galvon tol žiūrėti, kol suprasiu. Ir gražiausia, nebuvo nieko ko suprasiti. Paveiksle matėsi tik išmėtyti atskiri gabalai: rankos, kojos, akys. Užėjo toks pyktis, kad norėjau bėgti pas Maguar-

rigą ir užmušti vietoje, kad tuo išgelbėčiau prancūzų meną”.

Nereikia aiškinti, Maguarriga yra Picasso. Toliau dienoraštyje rašoma: “Jis buvo plikas, apatinis žandikaulis tartum netašytas, keturkampis, kas reiškia užsispyrimą ir jėgą. Kai vaikščioja, turi kažkokio panašumo su beždžione”.

Tarp kitų veikėjų nesunku pažinti

Claudel, Paulhan, Sartre ir Kahnweiler, kuris yra meno kritikas ir kubizmo kolekcionistas.

Meninis romano lygis yra neaukštas. Niekas jo 446 puslapių neskaitytų, jei romane nebūtų išreikštas dabartinis jaunųjų prancūzų dailininkų likimas. Dugelis jų suplaukia Paryžium manydami, kad jie jau eina savomis kojomis, savais takais. O čia randa senį Picasso, kuris užstoja jų garbę ir juos palieka šešėlyje.

Kaip jauniems išsiskuti iš senio? Pats senis Picasso duoda patarimą: “Darykite kaip aš, pieškite ir nieko negalvokite, tegul kiti stebi jūsų kūrinus ir galvoja”.

Patarimas geras, bet kaip jaunieji gali negalvoti, jei niekas jų kūrinį nežiūri, o visi spokso į Picasso?

Clot veikalas ir išriša tą problemą, deja, nelaimingai. L' Hers pasiduoda Maguarrigai ir pats ima taip piešti. Jo kūrinii parodos gausiai lankomos, laikraščiai apie jį rašo, paveikslai parduodami. Tačiau čia kaip tik ir pasijunta, kad jis yra pilnoje Maguarrigos įtakoje, nieko nesukuria naujo, gražaus. Dabar aiškiai pamato, kad jis yra Maguarrigos užburtas, paverstas į kito būtybę. Šoka jį užmušti, bet nepavykus, pats iššoka pro savo mokytojo langą ir užsimušė.

NAUJAS LIETUVIŠKAS VARDYNAS

Kun. prof. St. Yla, parengęs ir išleidęs maldyną “Sveika Marija”, rengia išleisti didįjį maldyną. Ten bus pateikta gana daug lietuviškų vardų.

Iki šiol tuo klausimu niekas atsidėjęs nesidomėjo. Kalendoriuose jie buvo nesuviendinti; taip kartais lietuvišku vardu pakrikštytas ir prie geriausio noro negalėjo švęsti savo vardinių, nes jų nerado kalendoriuje. Be to, neužtekdami lie-

tuviškų vardų visiems metams, jie pakartodavo kai kuriuos vardus. Kun. prof. Yla šio klausimo ėmėsi atsidėjęs. Pasitalkinęs kalbininkus ir istorikus, iš mūsų istorijos, senų seniausių laikų, išrinko lietuviškuosius vardus. Prie jų pridėjo literatūrinius vardus, vietovardžius, upių, ežerų pavadinimus, kurie gali tikti lietuviškam vardui. Taip jo rinkinyje dabar yra sutelkta keli šimtai įdomiausių ir gražiausių vardų.

Juozas Kruminas

NE NAMUOS

Gražu. Ir saulė kelias ir sėda,
Ir naktį žvaigždės erdvėj melsvoj.
Bet čia nežydi nė vienas žiedas
Taip baisiai skaisčiai, kaip Lietuvoj.

Praplaukia upės pro plyną lauką,
Krantuos negieda žilvičiai, ne —
Kaip jie užgieda Nemunui plaukiant
Pro aukštus tiltus tolimam Kaune.

Vasara eina. Ir atsikėlęs
Supasi vėjas marių bangoj.
Bet čia per kietas pakrančių smėlis,
Skurdesnės pušys, nei Palangoj.

Senumu kvepia varis čia žalias
Ir miestų bokštai dangun mesti —
Bet jie priligtį vis tiek negali
Bažnyčių bonioms Vilniaus mieste.

Pralėks, praūbaus vasaros paukščiai,
Ir neliks džiaugsmo ir šilimos.
Argi mes liksim vieni ir baukštūs,
Be savo žemės ir ne namuos?

Vokietija, 1945. VI. 26.

Papuoši savo kambarį ar įstaiga ir prisiminsi Lietuvą, įsigijęs

GIPSINŲ LIETUVOS LAISVĖS STATULOS BARELJEFA

pagamintą pagal skulptoriaus V. Kašubos projektą.
KAINA \$4.00

Gaunamas:
“DARBININKO” ADMINISTRACIJOJ,
680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y.

Jei ieškai paminklo, apsidairyk aplink

Tuo metu, kai Stoka puosė Vilnių, miesto kultūrinis gyvenimas sukosi apie universitetą — apie Lietuvos Aukštąją Mokyklą. Nors valstybinis Lietuvos gyvenimas ir buvo pašlijęs, bet mokslui ir kultūrai parodyta daug užsidedimo ir dėmesio.

Profesoriai tobulino Aukštąją Mokyklą pagal V. Europos pavyzdžius. Į jos programą buvo įtraukta ir architektūra, įkūrta jos katedra.

Mokyklos rektorius Počiubutas, kurio giminės buvo išlikę iki mūsų dienų Vilniuje, nesiskubino šios katedros neatidaryti, nei pakviesti profesoriaus. Jis architektūra laikė daugiau amatu nei mokslu. Buvo ir kita priežastis: rektorius nuolat ginčijosi su vysk. I. G. Masalskiu. Jis nenorėjo įsileisti jo bičiulio Stokos, kurį profesoriai skyrė patį Edukacinę Komisiją. Tik karaliui įsikūrus ir patarus pasikviesti naujai įkurtai katedrai tokią rimtą pajėgą kaip Stoką, rektorius nusileido.

Taip 1793 m. Stoka-Gucevičius gavo paskyrimą dėstyti civilinę architektūrą.

Jo išsimokslinimas ir gilus pasirengimas, pagarsėjimas savo darbais sostinėje architektūros katedrai žadėjo šviesią ateitį.

Pirmaisiai kalbėjo ir jo profesoriai Paryžiuje. Ledoux buvo paskelbęs, kad tobulesiausia forma pastatui yra neišskaidytas kūbas. Tačiau Stoka buvo per daug prisigėręs Vilniaus dvasios pasirinkti šią sunkią formą. Jis ir savo paskaitose ir darbuose klasikinį stilių sulengvino.

Daug pažadėjęs ir išdėstęs visą programą, greit gavo užskleisti mokslo knygas. Krašte prasidėjo suirutės. Prieš rusus Kasčiūška sukilo Lenkijoje, Lietuvoje Jasinskis, norėdami išvyti rusų kariuomenę iš krašto.

Į šią audrą metėsi ir Stoka Gucevičius. Jis suorganizavo miesto gvardiją iš 1600 vyrų, pats jai vadovavo ir stėjo Vilniaus ginti. Prie Voronavos buvo sužeistas, jo vyras išsklaidyti. Rusai užėmė Vilnių ir visą kraštą.

Sugrįžęs į Vilnių, neteko visų turtų, taip pat buvo atleistas iš profesoriaus vietos. Atsidūrė varge ir skurde. Draugams užtariant ir įvertinant jo didelius darbus, jis vėl 1796 m. sugrįžo į Liet. Aukštąją Mokyklą.

Tik trejetą metų dirbo mokslinį darbą, kartu prižiūrėdamas ir statomą katedrą.

1798 m. gruodžio 10 d., sulaukęs 44 metų, mirė varge ir skurde.

Buvo palaidotas Aukštosios Mokyklos lėšomis šv. Stepono bažnyčios kapinėse.

Jo palaikams tikroji vieta

buvo ne ši vieniša ir apleista bažnytelė, bet katedra, į kurią jis sudėjo visą savo talentą. Jau anuo metu istorikai šį klatusimą kėlė, kad tikroji vieta jo būtų katedroje su gražiu antkapiu, kuriame gal būtų įrašyta: "Jei ieškai paminklo, apsidairyk aplinkui."

Antrojo pasaulinio karo me-

tu, kai Vilnių tvarkė lietuviai, buvo padaryta žygių: ar jo palaikams perkelti į katedrą, ar pačioje katedroje pastatyti atskirą paminklą.

Pradžioje metų metai per senelį Vilnių. Dulkės užklojo kartų kartas, tik šio Kupiškio baudišiuminko darbai, įsijungę į sostinės puosmenų vainiką, pa-

siekė mus. Ir nūnai jie kalba apie didžius siekimus, kovas ir laimėjimus — išaugti kaip tom katedros milžiniškom ir stipriom kolonom ir paremti mūsų tautos pastatą.

Vysk. I. G. Masalskis, dažnai straipsnyje minėtas, buvo tipinga šviečiamoji amžiaus asmenybė. Išsimokslinęs, pamėgęs meną, savo dvare laikė net baletą, tačiau daugiausia pinigų skyrė statybai ir kelionėm. Jis kartais su visu dvaru, su baletu išvykdavo į V. Europą. Kai buvo uždarytas jėzuitų ordenas Lietuvoje, dalis jų turty atiteko jam.

Prasidėjus 1793-95 m. neramumams, aktyviai įsijungė į politinį gyvenimą, gindamas Lietuvos ir Lenkijos politines laisves. Okupavus Lietuvą, rusai jį Varšuvoje pakorė.

DARBININKAI VILNIUJE

Vilniaus statybos tresto bendrabutyje (Giedrio gv.) gyvena daugiau kaip 300 darbininkų. Bet jame nėra elementariausių gyvenimo sąlygų. Neįrengta valgykla. Nėra skalbyklos. Bendrabutyje yra tik viena prausykla. Kambariuose gyvena labai sugrūstai. Dugelyje iš jų nėra spintų drabužiams, trūksta kėdžių. Raudonajame kampelyje gyvena žmonės. Darbininkai ne vieną kartą reikalavo iš tresto vadovų sudaryti jiems tinkamesnes sąlygas, bet nerado jokio atgarsio. Panaši padėtis ir valst. statybos tresto darbininkų bendrabutyje, Subačiaus gv. ("Tiesa").

Berlyne leidžiamas "Tagesspiegel" įsidėjo pranešimą apie gyvenimą Lietuvos ūkiuose, gana išsamiai pavaizduojanti, kaip bolševikai snumkdė Lietuvos žemės ūkį.

"Latvija", centrinis latvių organas, paskelbė visą eilę Eltos žinių apie gyvenimą parvergoje Lietuvoje

IŠ VISUR

Kun. K. C. Jenkus, Lowell, Mass., lietuvių parapijos vikaras, važiuodamas pas ligonį, buvo gana sunkiai susižeidęs. Dabar pasveiko ir išvyko atostogų į Maino valstybę.

A. S. Trečiokas, Balfo centro išdininkas, su žmona jau pasiekė Vak. Vokietiją ir iš ten praneša, kad aplankęs kai kurias tremtinių stovyklas—Weheno, Diepholzo ir kt., Balfo įstaigą Muenchene, mokyklą ir Krašto valdybos užpirtus namus, kuriuose įkurinama lietuvių gimnazija. A. S. Trečiokas rašo, kad lankydamasis gavęs labai liūdną įspūdį. Taip pat turėjęs pasitarimų su lietuviškom organizacijom ir atskirais veikėjais.

Trečiokus Bremene pasitiko Balfo įgaliotinis Iz. Rugienius ir Vasario 16 gimnazijos direktorius A. Giedraitis.

Čičauskas, Florentina ir Violeta, atvykusios į JAV 1952 m. sausio mėn. "General Taylor" laivu, yra prašomos pranešti savo adresus Balfoi, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Iš Imigracijos ir Naturalizacijos įstaigos jų vardu yra gautos "Alien Registration Cards."

Skaudi nelaimė. Rugsėjo 18 d. vakare Ontario provincijoje. Kanadoje, eismo nelaimėje žuvo Zigmas Butkus ir Julius Vaitkevičius. Sunkiai sužeisti Vytautas Šadrecka ir Vladas Šelienys ir paguldyti St. Joseph's ligoninėje Toronto. Vairavęs mašiną Stasys Prakapas išliko sveikas ir Kanados policijos sulaikytas. Automobilis dėl greito važiavimo atsitreknė į sunkvežimį.

Šveicarijos Europos Pagalba (Schweizer Europahilfe) savo Tarybos posėdyje rugpjūčio 31 d. nutarė Vasario 16

gimnazijos bendrabučio įrengimui Renhofo pilyje paskirti 15.000 DM dovana. Pinigų pervedimo formalumus atlikti šį šveicarų organizacija Vokietijos Krašto valdybai jau atsiuntė atitinkamus įgaliojimus ir sutartis.

Patikslinimas. Anksčiau Darbininke buvo paskelbta, kad Dayton, Ohio, ALRK susivienijimo kuopa Balfoi prišuntė 107 dol. auką. Dabar iš Daytono mums praneša, kad Daytono Lietuvių R. K. draugijų sąryšis, šv. Petro Draugija, Lietuvių Demokratų Klubas, Lietuvos Vyčių 96 kuopa ir pavieniai daytoniškiečiai Balfoi suaukojo 107 dol. Ši sudėta auka nieko bendro neturi su Amerikos Lietuvių R. K. Susivienijimu.

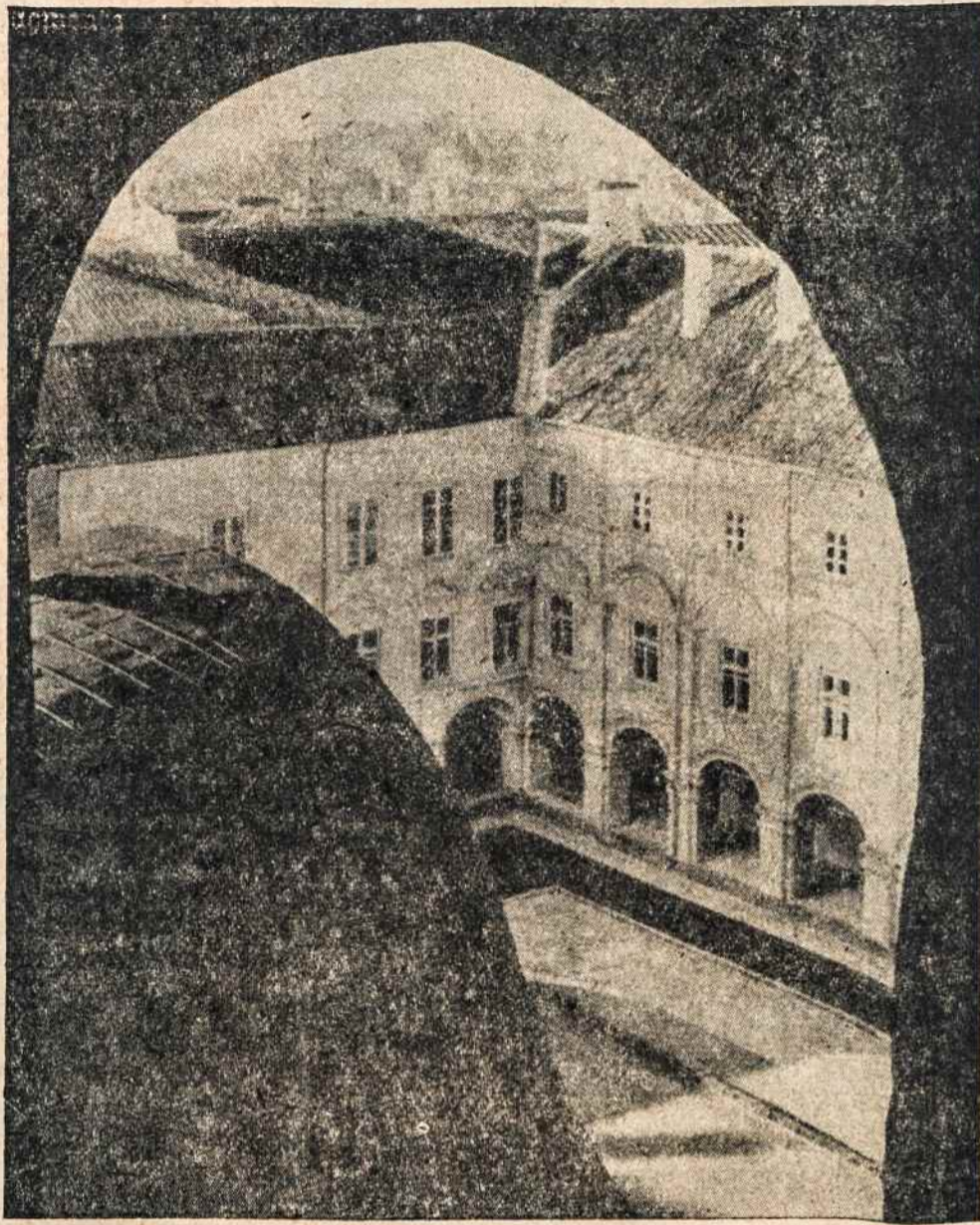
Vokietijoje dabar veikia 17 vargo mokyklų su 19 mokytojų ir 300 mokinių. Šiemet Vokietijoje buvo surengtos po vieną britų ir amerikiečių zonose jaunimo stovyklos. Jas organizavo sielovados tvarkytojas Tėvas A. Bernatonis ir skautai. Atostogavo apie 250 jaunimo.

Vokietijoje lietuvių gimnazijos namams Šveicarijos evangelikų bažnyčios paskyrė 10.000 vokiškų markių.

Vokietijos krašto valdyba apklausinėjo apie 500 grįžusių iš Lietuvos vokiečių ir jų pasakojimus sukartotekavo.

"Britanijos Lietuvis", skirtas D. Britanijoje gyvenantiems lietuviams, dabar išplėtęs savo interesus ir pasidaręs visos Europos lietuvių laikraščiu, keičia antraštę ir pasivadina "Europos lietuvių".

Pasaulio Liet. Studentų Atstovybės Amerikoje delegaciją sudaro J. Šmulskštys, K. Kudžma, J. Bilėnas, R. Ošlapas, N. Gulbinskaitė. Vokietijos įgaliotiniu yra J. Norkaitis, Prancūzijos R. Bačkus, Australijos — P. Daukutė, ir Kanados J. Kibirskštis.

VILNIAUS UNIVERSITETAS, kur profesoriavo L. Stoka-Gucevičius.

DVI MEKSIKOS SKIRIASI KAIP DANGUS IR ŽEMĖ

Šlapnugariai pradeda grįžti namo

Yra pietuose upė, Rio Grande vadinama, mūsiškai — Didžioji, kuri dalu du kraštus "kaip dangų ir žemę". Vienam jos krante yra senoji Meksika, nepriklausoma valstybė, antrame — Jungtinėms Valstybėms priklausoma Naujoji Meksika. Dangumi jos nepavadintų nei vienas amerikietis, nes kas nori keltis į pietus. Priešingai, iš JAV pietų, vadinamųjų "soutų", juodukai ir nejuodukai spraudžiasi į vidurį, šiaurę ar rytus, kur yra daugiau miestų ir pramonės. Užtat jų vieton, "kaip į kokį dangų", veržiasi meksikiečiai iš anapus Rio Grande smėlėto kranto. Bristi tenka per vandenį. O "į vandeni kritęs sausas nekelsi" — sako lietuviškas liežuvis. Angliškai pasakoma, kad "sėdimąją vietą susišlapinai", pasidarei šlapnugaris — "wetback". Šiuo metu tie šlapnugariai pradeda žiemai vėl grįžti namo, nelyginant kokie pietų paukščiai į šiltus kraštus. Ko jie buvo bridę per tą Didžiąją upę?

Du šlapnugariai per minutę Iki susišlapina nugarą, reikia dar gerokai padžiūti saulėje, kuri negailestingai kepina viršum Meksikos dykumų. Jų yra ir prie Rio Grande. Reikia perėti tą keptuvę, kurioje tik šurkštūs kaktusai atlaiko. Žmonės dienomis po jais miega ir slepiasi nuo saulės, o naktimis keliauja. Nevienas, išvargęs ir troškulio iškankintas, amžinai užmiega.

Prie upės kas minutę vasaros metu prieina du "wetbacks" ir brenda saugodamasis JAV sargybos. Bet ji vis stiprinama, vis daugiau pagauja ir gražina atgalios. Tada meksikiečiai bando perėti sieną kitoje vietoje. Pavyzdžiui, balandžio mėnesį (pavasari daugiausia atkeliauja) buvo sulauktyti 87.416, kurie antru kartą mėgino perbristi. O kiek jų perbrido? Tikro skaičiaus nėra, nes yra baudžiami tie, kas juos priima.

Kam mažą, o kam karališką Šlapnugariai ateina dirbti į ūkius vasaros metui. Darbas jiems atrodo nesunkus ir atlyginimas — karališkas. Gerai pavalgo, apsilvelka, susitaupo ir namo grįžta, kaip iš pasakų šalies. Tačiau amerikoniui tai neatrodo pasaka, o nusikaltimas — centus mokėti už darbą. Unijos, ir vyriausybė, yra fermeriams nustačiusi normas įstatymu. Bet jie greičiau įstatymus sulaužo negu atsisakoto pigios darbo jėgos.

Vyriausybė dar nepatenkinta

ir tuo, kad tą "šlapią sieną" pramauna daug komunistų agentų. Pasiekia jie paskui tolimesnes JAV sritis, perneša žinias, palaiko ryšius su bolševikišku pogrindžiu, kuriam daugiausia instrukcijų ateina iš Meksikos. Tie agentai "apsviečia" ir šlapnugarius: matote, kaip Amerikoje yra išnaudojamas darbininkas! O kai pilvas jau nekurksi, žmogus susimąsto ir apie savo skriaudą, kurios atėjo jis pats ieškoti iš kitos pusės Didžiosios upės.

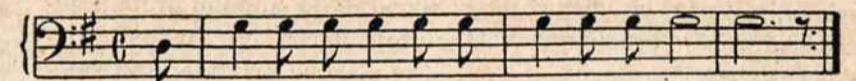
Kada Meksika persikels į JAV? Meksikoje dabar yra arti 30 milijonų gyventojų. JAV statistika rodo, kad su šlapnugariais meksikiečių į JAV persikėlė jau arti 12 procentų visos jų tautos. Vietoje, žinoma, priauga, bet auga ir spaudimas į Rio Grande krantus. Sieną visai atidarius, neilgai trukty, kad visi JAV "soutai" pasidarytų meksikietiški.

Žinoma, siena kaip buvo taip ir bus, ir nevisi meksikiečiai besutiktų savo gražiąją šalį palikti (yra ir ten gerai gyvenančių), bet su šlapnugariais JAV policija turi bėdos: vienus gaudyti, kad neperbristų, o kitus surasti, kai perbridę nebegrįžta saviesiems pasakoti apie pasakiškąsias "Estados Unidos".

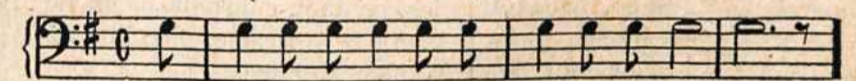
LIETUVIŲ NAMAI Australijoje lietuvių kultūriniam gyvenimui gyvėjant, lietuviškose kolonijose Melbourne, Geelonge, Adelaidėje ir Sydneyje varoma smarki akcija lietuviškiems namams įsigyti. Iki šiol lietuviai pasinaudodavo kitomis patalpomis ir privačiais butais savo susirinkimams. Isigijus lietuvių namus, ten numatoma sutelkti visą lietuvišką gyvenimą, įrengti bibliotekas, jaunimui kambarius, sales.

NAUJAUSIA

KNYGA

Kur bė - ga še - šu - pė kur Ne - mu - nas - te - ka,
Taj mū - sų tē - vy - nē gra - ži Lie - tu - va. —

Čia bro - liai ar - to - jai lie - tu - viš - kai šne - ka,
Čia skam - ba po kai - mus Bi - ru - tės dai - na. —

ČESLOVAS SASNAUSKAS

Kas nežino "Kur bėga šešupė" dainos, kuri yra virtusi tautine giesme, giliai išreiškiančia mūsų jausmus. Jos muzikos autorius yra Česlovas Sasnauskas.

Česlovo Sasnausko sukurtos dainos, kaip: "Jau slavai sukilo", "Karvelėli", Kantata "Broliai", "Užmigo žemė" ir kt. stiprino mūsų tautinį atgimimą, kėlė mūsų dvasią.

Česlovas Sasnauskas yra pirmas mūsų kompozitorius, muzikos kūrybą iškęlęs iki pasaulinio lygio.

Jo gyvenimą, veiklą ir kūrybą aprašytą rasite naujausioje jo biografijoje, kuri ką tik pasirodė.

Knygą parašė J. Zilevičius, L. M., gerai pažinęs kompozitorių, surinkęs daug vertingos medžiagos.

Antrą šios knygos laidą išleido kun. L. E. Joffre Voisekaskas, kuris pasirūpino Č. Sasnausko kūną parvežti į Lietuvą ir išleido jo visas kompozicijas vienoj knygoje.

Knyga gausiai iliustruota 128 psl., kaina — 2 dol. Galima gauti pas TT. pranciškonus, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

EVERETT REESE, iš Newarko, Ohio, naujas Amerikos bankininkų sąjungos pirmininkas, kuris pakeičia W. Harold Brenton.

SPORTAS

DAFB futbolo pirmenybių tvarkaraštis
(Pradžia ž. Nr. 68)
Spalis 18 d.:
Greek - Americans — N. Y. Hungarians;
Swiss — German - Hungarians;
Brooklyn — Kollman;
Newark — Lithuanians;
Hoboken — Eintracht;
New York — Elizabeth;

Spalis 25 d.:
Lithuanians — Elizabeth;
German - Hungarians — New York;
N. Y. Hungarians — Eintracht;
Newark — Greek-Americans;
Swiss — Brooklyn.

Lapkričio 1 d.:
Eintracht — German - Hungarians;
Elizabeth — Kollman;
Greek - Americans — Hoboken;
Brooklyn — Newark;
New York — Swiss;
N. Y. Hungarians — Lithuanians;

Lapkričio 8 d.:
Hoboken — Brooklyn;
Swiss — Newark;
Lithuanians — German-Hungarians;
Greek - Americans — New York;
Kollman — N. Y. Hungarians;
Elizabeth — Eintracht.

Lapkričio 15 d.:
German - Hungarians — Elizabeth;
Newark — Hoboken;
Kollman — Swiss;

Brooklyn — Greek - Americans;
New York — Lithuanians;
Eintracht — N. Y. Hungarians (R).

Lapkričio 22 d.:
N. Y. Hungarians - Elizabeth;
Eintracht — Kollman;
Newark — New York;
Lithuanians — Swiss;
German - Hungarians — Brooklyn (R);
Hoboken — Greek - Americans (R)

SPORTAS PASAULYJE

Vokietijos futbolo rinktinė, pirmą kartą po II pasaulinio karo nuvykusi į Norvegiją, Oslo stadione susitiko su Norvegijos rinktinė. Rungtynės, kuriose varžomasi dėl pasaulio meistrerio vardo, baigėsi lygiomis 1:1.

Jau dabar 16 miestų yra padavę oficialius prašymus 1960 m. leisti praveisti olimpinis žaidimus pas save! Iš jų 7 yra Amerikoje.

Azijoje labai išpopuliarėjo stalo tenisas. Neseniai Tokyo

mieste prarastose Azijos pirmenybėse, vyrų grupėje pirmą vietą užėmė Mai Van Hoa (Vietnam). Iš Formozos kilusi Chen Pao-Pao laimėjo moterų grupės varžybas. Japonijos rinktinės laimėjo visas komandines varžybas. Vyrų ir moterų grupėse komandinėse varžybose antrąsias vietas pelnė Hong-Kong miesto rinktinės. Žiūrovų į šias varžybas prisirinko nemažas skaičius — dažnai jų buvo daugiau negu 10.000.

Pasaulinės moterų softball pirmenybes laimėjo Fresno (Cal.) Rockets finale nugalėjusios Orange Lionettes 2:0.

Tremtinis J. Drobny laimėjo Venecijos teniso pirmenybes, finale nugalėjęs Skoneckį per 5 setus.

Tarptautiniame tinklinio turnyre, kuris buvo prarastas Paryžiuje ir kurį stebėjo per 5000 žiūrovų, pirmą vietą pelnė Amerikos rinktinė, finale nugalėdama prancūzus 3:1.

Zymaus Anglijos universiteto Cambridge rugby rinktinė šiuo metu vieši Japonijoje. Iki šiol jie yra laimėję visus susitikimus su japonų rinktinėmis.

Pasižymėjusiam argentiniečiui Fancio šį kartą pavyko nugalėti garsų Italiją Ascari automobilų lenktynėse dėl italų Grand Prix.

880 jardų bėgime pasiektas naujas pasaulinis rekordas. Vokietaitė Jurewitz šią distanciją nubėgo per 2:10,3, tuo pagerindama buvusį rekordą 2.3 sek.

Į Japoniją nuvykę Australijos tenisininkai neturėjo daug sunkumų nugalėti vietinius žaidėjus. Reikia pabrėžti, kad Australijoje tenisas labai išpopuliarėjo, ir todėl šiuo metu australai turi eilę gerų žaidėjų, kurie tinkamai savo kraštui atstovauja įvairaus masto tarptautinėse varžybose.

Amerikiečių futbolas jau pareikalavo žmogaus gyvybės. Creighton - Nebraskoje už savo gimnaziją žaidęs James Schwegel buvo treniruotės metu sužeistas ir už kelių valandų mirė.

Skaitykite ir platinkite "Šv. Pranciškaus Varpelį!"

Help wanted Female

LYGINTOJOS - PRESSERS
prityrusios ir neprityrusios kitom medžiagom arba šilkui. Nuolatinė tarnyba, geros darbo sąlygos. Mes parūpinam nemokama nuvežimą mūsų New Rochelle darbovietai. Kreiptis:

STANLEY STORES
2007 Boston Rd., West Farms Station) Bronx
arba 64 Drake Ave., New Rochelle

VOKU DIRBEJOS
mokančios dirbti Smithe mašinomis, nereikia lankstyti. Darbas dieną arba naktį, pastovus, geras atlyginimas, maloni darbo aplinka. Kreiptis:
Robles Transpart Products Prod.
316 Hudson St., N. Y. C.
Tel.: Mr. Stanley OR 5-1908

SLAUGES REIKALINGOS
bendram darbiui ir "O. R. SCRUB NURSE". 8 darbo valandos ir 5 dien. savaitėje. Privatinė ligoninė.
Tel.: TE 8-8290

Will your child have a college education?

It's yours to give him . . . if you start planning today!

Of course you want your child to have a good education. But can you be sure that, when the time comes, you'll be financially able to give it to him? You can, if you start saving for it now—through the Payroll Savings Plan.

It's simple! Tell your company's pay office how much you want to save—from a couple of dollars to \$375 a month. Every payday this sum is invested in U. S. Series E Savings Bonds which are turned over to you, and earn good interest for you.

systematic! Just think—if you sign up to save \$3.75 a week, in 5 years you'll have \$1,025.95—in 9 years 8 months, \$2,137.30—and in 19 years 8 months you'll have \$5,153.72.

It's sure! Once you join, your saving is automatically done for you before you draw your pay. And your child's education will be provided for by money you don't even miss now.

Eight million working people are now on the Plan—saving for those things made possible only through systematic saving. So join the Payroll Savings Plan right now. Do it today!

How you can reach your savings goal on the systematic Payroll Savings Plan

	\$1,000	\$5,000	\$10,000	\$25,000
Each week for 5 years, save	\$3.75	\$18.75	\$37.50	\$93.75
Each week for 9 years and 8 months, save	\$1.85	\$8.80	\$18.75	\$45.00
Each week for 19 years and 8 months, save	\$0.75	\$3.75	\$7.50	\$18.75

This chart shows only a few typical examples of savings goals and how to reach them through Payroll Savings. Remember, you can save any sum you wish, from a couple of dollars a payday to \$375 a month. The important thing is, start your Plan today!

Your baby's future starts today—when you save with United States Savings Bonds through the Payroll Savings Plan!

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

Darbininkas

Nedelsdamas išigyk "LIETUVOS ARCHYVĄ"

(BOLŠEVIZMO METAI)

Knyga vaizdžiai piešia originaliais dokumentais komunizmo smurtą ir lietuvių kančias. Neįkainojamos vertės ir pirmoji tos rūšies knyga Amerikos spaudoje. Knyga turi 428 puslapius. Kaina—\$3.00. Šią atkarpą pasiųskit kartu su 3.00 dol. šiuo antrašu:

"DARBININKAS",
680 BUSHWICK AVE. BROOKLYN 21, N. Y.

Gerb. Tamsta,
Malonėkit prisųsti egz. "LIETUVIŲ ARCHYVO"
sekančiu adresu:
Vardas Pavardė
Adresas
PS. Pinigus, sumoje siunčiu laiške.

LIETUVOS "Atsiminimai"
Radio Valandos
Šeštadieniais 4.45 iki 5.30 val. p. p. Stotis
WEVD 1330k-107.5m
JACK-J-STUKAS
DIREKTORIUS
1264 WHITE ST.
HILLSIDE, N.J.
Tel. WAverly 6-3325

BOSTON, MASS.
Lithuanian Furniture Co
MOVERS —
SO 8-4618
INSURED and BONDED
Local and Long Distance Movers
326-328 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

ISPANIŠKAS DZINGELIS
Kvepiančio Dzingelio šaknis turi padavimų nuo senovės, kad Dzingelis buvo vartojamas nuo išputimų, dusinimo troškulio, neatgavimo kvapo, nuomario, paralyžiaus, dieglių ir skausmingų mėnesinių; uždegus kvepiančio Dzingelio šaknis yra gerai apūkyti ligonio kambari ir pati ligoni sukutusias šaknis darytis arbatą ir gerti, sutrynus šaknis maišyti į tabaką — rūkysi ir džiaugiesi maloniu kvepėjimu. Svaras Dzingelio \$3.00 kvoteris svaro \$1.00.
ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
SOUTH BOSTON 27, MASS.

JOHN DERUHA, M. D.
Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9
Mokslus baigęs Europoje
128 E. 8th STREET NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Tel. Evergreen 6-5181
KARL EHMER — PORK STORES
Geros rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuvėse:
69-38 Myrtle Ave. 185-24 Horace Harding Blvd
Glendale, N. Y. Fresh Meadows, Flushing
136-59 Roosevelt Avenue 219-17 Jamaica Avenue
Flushing, N. Y. Queens Village, N. Y.
68-38 Forest Avenue 176 Rockaway Avenue
Ridgewood, N. Y. Valley Stream, N. Y.
60-04 Woodside Avenue 4380 White Plains Road
Woodside, N. Y. Bronx, N. Y.
19 West Post Road
White Plains, N. Y.
MAIN STORE
6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

PARDUODAM NAMUS
Turime gerų namų pardavimui—Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomojame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai.
J. P. MACHULIS
REAL ESTATE & INSURANCE
8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y.
Tel. Virginia 7-1896

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
Kabaretas
VYT. BELECKAS, savininkas
Baras, SALĖ vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.
1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

Margojo pasaulio margosios žinios

Neteko žmonos ir marškinių

Skaudi nelaimė ištiko detroitietį Crawford, kuris moterys-tėje prarado ir žmoną ir paskutinius marškinius. Skyrbybų teisme skundė savo žmoną Lucile, kad ji ne tik nuo jo pabėgo, bet ir išsinešė visus jo drabužius. Didesnei jo nelaimėi, naujojo žmonos "vyro" drabužių dydis atitiko kaip kirvis kotą. Taigi jinaį paglemžė 47 marškinius, 7 kelnes ir visus švarkus su kojine ir kaklaraiščiais. Skyrbybas teisme laimėjo, o jo kaimynai turėjo progos padaryti vieną iš septynių kūniškos labdarybės darbų — pridengti nuoga.

Toks, kaip ir buvęs jo pėnas

Neseniai pakartasis Londone Reginald Christie, kuris žudė moteris, paliko katina. Katina paėmė globoti Londono gyvulių globos draugija, bet jo negalėjo niekaip prijaukinti. Katinas nekentė senų ponučių, kniaukė ir draskė joms rankas. Pagaliau buvo atiduotas teismui ir nuteistas pakarti. Bausmė buvo įvykdyta pagal visus "karališko teismo" reikalavimus. Bausmės vykdymą stebėjo teismo atstovas, gyvulių gydytojas ir globos draugijos du atstovai.

Vyras kaip sena šliurė

Hemingway, dabartinis garsus Amerikos rašytojas, yra didelis mėgėjas keliauti. Ypač mėgsta lankyti įvairias neramumų vietas. Neseniai skubėjo Afrikon, kur Mau Mau terorizuoja baltuosius. Su savo "žmona", kuri jau yra ketvirtoji, buvo sustojęs Paryžiuje. Laikraštiniškai jo užklause, kaip jis įsivaizduoja pasauli, kuomet sulauksime 2000 metų. Prisipažino, kad bijąs spėti, jei politikai negalį pasakyti, kas bus už savaitės. Užklausta jo žmona, ar ji mananti ilgai gyventi su tokiu nepastoviu vyru, atsakė: "Aš į tai žiūriu kaip į seną jūrininką, kuris, ir laivą apleidęs, negali skirtis su savo senomis šliurėmis."

Ne taip Hollywoode kaip Paryžiuje

Gary Cooper, garsusis ir simpatiškas kino artistas, besilankydamas Paryžiuje buvo klausytas paaiškinti priežasčių, kodėl Amerikoje, o ypač Hollywoode taip dažnai įvyksta divorsai. Kartu buvo pareikšta savotiška vyrams užuojauta, nes paprastai pirmosios mėgstas divorsuoties moterys. Truputėlių pagalvojęs Cooper aiškino: "Matote, dalinai jūsų tiesa, bet vis dėl to vyrų padėtis Hollywoode yra daug patvaresnė negu Paryžiuje ministerio pirmninko prancūzų kabinete."

Lietuvos Vyčių Radijo Programa
Transliuoja iš stiprios radijo stoties WLOA, 1550 kilocycles
KIEKVIENA SEKMADIENI — nuo 1:30 iki 2:00 val. Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:
KNIGHTS OF LITHUANIA, WLOA
BRADDOCK, PA.

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGČES
AMERIKA, LDS ORGANIZACIJOS DARBININKŲ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

Vysk. Vincentas Padolskis
spalio 4 d. lankysis Harrisone ir laikys sumą Sopulingosios Dievo Motinos parapijoje.

V. Atsimainymo parapijos
Maspeth metinis bazaras vyks spalio 9-12 ir 16-19 dienomis. Prašomi visi sugrąžinti laimėjimų knygučių šakneles ir platinti naujas. Penktadienį, po vakarinių pamaldų, šaukiamas bazaro rengėjų susirinkimas.

Apreiškimo bažnyčioje
spalio mėnesį vakarais 7.30 bus kalbamas prie išstatyto švenčiausio rožančius. Sekmadieniais 3 val. p.p.

Angelių Karalienės
par. įvykusio koncerto programos dalyviams ir chorui rugs. 27, sekmadienį, parapijos salėje kun. kleb. J. Aleksijūnas suruošė padėkos vakariene. Buvo pasivaivaišinta ir linksmoj nuotai-koj praleista popietė.

Lietuviai kunigai
Brooklyno vyskupijoje pasikirti į naujas vietas. Kun. Valteris Budreckas iš Medford perkeltas į šv. Motiejiaus bažnyčią Brooklyne, kun. Juozas Čekavičius — iš Roxbury į šv. Alfonso Brooklyne, kun. Vincas Čižauskas iš Long Island City į šv. Tomo apaštalo bažnyčią West Hempstead, kun. Titas Narbutas paskirtas į Lindenhurst ir kun. Kazimieras L. Mockevičius į Medford.

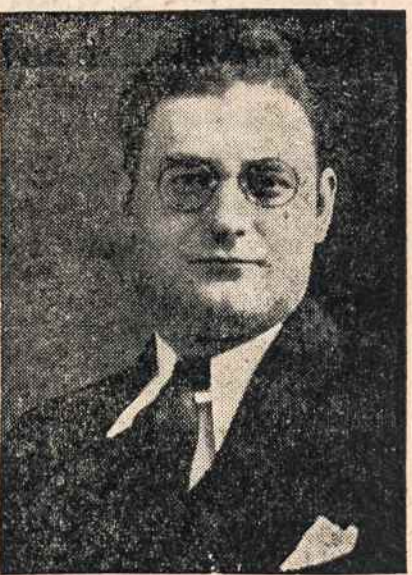
Šv. Mykolo parapijos
Bayonne, N. J.
tituliniai atlaidai bus švenčiami spalio 28 ir 29 d. Vakari-rais pamokslus sakys T. Mostas Stepaitis, OFM.

Alena Devenienė išvyksta į Europą
Spalio mėn. 8-11 d.d. Haagoje, Olandijoje, įvyks European Movement — Europinio judėjimo kongresas. Šios tarptautinės organizacijos tikslas yra siekti taikos, sujungiant Europos kraštus į suvienytas valstybes.

Alena Devenienė šiame kongrese atstovaus Tarptautinę Valstiečių Sąjungą, kaip tos organizacijos viena vicepirmininkė. Tarpt. Valst. S-gos buveinė yra Washington, D.C. Šiai organizacijai priklauso 12 agrarinų valstybių, esančių už ge-

Pirmas pateikė sugestiją, kad JAV Kongresas ištirtų Pabaltijo pagrobimą

Steponas Briedis, Jr., New Yorko Lietuvių Tarybos pirmininkas, ALT Vykdomajam Komitetui iškėlęs mintį, kad JAV Kongresas turėtų ištirti apgaulingus, Sovietų inscenuotus, "Liaudies Seimo" rinkimus Lietuvoje ir kitas aplinkybes, kuriose buvo įvykdytas Lietuvos "inkorporavimas" į

Steponas Briedis, Jr.

Sovietų Sąjungą.

Gimė Brooklyne (N. Y.) 1900 m. rugsėjo 20 d. Baigęs teisiu studijas New Yorke, nuo 1926 m. verčiasi advokato praktika.

Šalia dalyvavimo įvairiose teisininkų organizacijose, S. Briedis aktyviai veikia, eilėje atvejų vadovaujamos pareigose, daugelyje lietuvių klubų bei draugijų, kaip tai: Amerikos Lietuvių Pillečių Klube, Lietuvių Girėno Paminklų Statyti Komitete, Lietuvių Spaudos Klube, Susivienijime Lietuvių Amerikoje, Lietuvių Darbininkų Draugijoje, Amerikos Baltų Draugijoje, Lietuvių Studentų Klube, Lietuvių Prekybos Butė ir kt.

Išikūrus Amerikos Lietuvių Tarybai ir Balfui, S. Briedis tuoj pat įsijungė į šių organizacijų veiklą. Balfe jis šiuo metu yra vienas iš direktorių, o Alto organizacijoje — New Yorko Lietuvių Tarybos pirmininkas.

ležinės uždangos, kurių tarpe ir Pabaltijo kraštai.

A. Devenienė, būdama Europoje, dar nuvyks į Angliją ir Vokietiją. Ten, kaip Balfo centro valdybos vicepirmininkė, aplankys Balfo įstaigas ir kitas šalpos organizacijas. Taip pat susipažins su tremtinių gyvenimu bei padėtimi ir dabartinėmis jų problemomis.

Į Ameriką A. Devenienė nu-mato grįžti spalio mėn. pabaigoje.

Antanas ir Teklė Visminai
gyv. 66-17 Perry Ave., Maspeth, rugs. 16 šventė 25 m. vedybinio gyvenimo sukaktį. Ryte liet. bažnyčioje buvo ta intencija atliktos šv. mišios, per kurias choras giedoja giesmes. Vakare buvo suruoštas pobūvis, į kurį susirinko daug svečių. Dalyvavo prel. J. Balkūnas ir kun. J. Kartavičius. Choristai pasveikino ir įteikė dovanų. Šv. Onos d-jos pirm. O. nos Brady iniciatyva, savo ruožtu suruošė pagerbimą. Visminai nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie prisidėjo prie šio minėjimo, ypač parapijos kunigams, dukterei, sūnams, marčiai Petrei ir choristams bei draugijų nariams. Antanas Visminas yra V. Atsimainymo parvargonininkas.

Viktorija ir Antanas Dėdinai
rugs. 19 šventė 13 metų vedybinio gyvenimo sukaktį, o kartu buvo ir ponios gimtadienis. Ta proga atsilankė draugai ir pažįstami. Buvo atvykusių net iš Kanados.

CRALOG konferencija
Rugsėjo 22 d. New Yorke įvyko metinė CRALOG (Council of Relief Agencies for Operation in Germany) konferencija, kurios nariu yra Balfas ir deka to visos Balfo siunčiamos šalpai gėrybės Vokietijoje išvejojamos į tremtinių stovyklas Bonnos vyriausybės sąskaiton.

Konferencijos metu apie pabėgėlių padėtį Vokietijoje įdomų pranešimą padarė Mr. Werner Middleman, Vokietijos Federalinės Vyriausybės Bonnoje ministeris pabėgėlių reikalams. Iš jo pranešimo paaiškėjo, kad Vakarų Vokietijoje dabar yra 11 milijonų pabėgėlių iš rytu, kurių tarpe 200,000 neviekiųjų tautybės. Jų išlaikymas Vokietijai yra sunki našta. Todėl jis kreipėsi į amerikiečių šalpos organizacijas ir prašė tęsti šalpos darbą, siunčiant tremtiniams maistą, rūbus bei pinig-us.

Ypač sunki padėtis yra sve-timšalių tremtinių, nes jų tarpe daugiausia yra nedarbingų, seno amžiaus ir dėl ligų ar kitų priežasčių negalėjusių išemigruoti į užjūrius. Šie tremtiniai ypač reikalingi paramos.

PARDUODAMI 2 NAMAI; vienas plytinis, 6-šių šeimų su krautuve vienas butas įsivas. Kitas namas medinis. Prieinama kaina. Įeigos per metus — \$2462.00. Pardavimo priežastis — liga. Kreiptis: EV. 7-4370.

PARDUODAMA maisto krautu-vė (Grosernė). Kaina \$3,000. Nuoma (rent) mokama \$35.00 už mėnesį. Kreiptis: 256 Union Ave., Brooklyn, N: Y.

Naujas vadovėlis
A. R i n k ū n o
"KREGZDUTĖ", I DALIS
Elementorūs, skaitymai ir aplinkos pažinimas
I—II skyriui
Specialiai parašyta pritaikant lituanistinėms mokykloms Kanadoje ir Amerikoje. Kaina \$1.50 (kanadiškais).
Užsakymus ir pinigus siųsti:
Spaudos B-vė "Žiburiai,"
941 Dundas Str., W.,
Toronto, Ont, Canada

NAMIE VIS DĒLTO GERIAU negu Korejoj... Kap. C. L. Anderson, 30 metų, kariuomenės gydytojas, sugrąžintas iš komunistų nelaisvės, dabar namie pas žmona. Kiti jo nelaisvės draugai pasakoja, kad jis išgelbėjęs šimtam belaisvių gyvybę.

KAS NAUJO KINO EKRA NUOSE?

LITTLE BOY LOST. Iki šiol daugumoje filmų Bing Crosby buvome įpratę matyti jo charakteringose rolėse: judrus kunigas, mėgstas žaisti ir dainuoti, kaip "Going my Way" filme, arba visiškai nerūpestinga — muzikiniuose filmuose. Gilesnio dramatinio charakterio jis iki šiol nebuvo atitinkamai stipraus sukūręs. Tačiau naujame Paramount bendrovės filme "Little Boy Lost", Bing Crosby pasirodo, kad jis lygiai su tokiu pat nuosirdumu sugeba sukurti ir dramatinius charakterius. Šis pereitą savaitę Rivoli teatre pradėtas rodyti filmas yra vienas iš šių metų geriausiųjų draminių filmų. Bing Crosby vaidina amerikietį karo korespondentą, kuris, gyvendamas Paryžiuje, buvo vedęs prancūzaitę. Karo audros siaučiant, korespondentas turėjo persikirti su šeima. Ir tik po ilgų metų jis grįžta į Paryžių ieškoti savo sūnaus, kurio jis net matęs nebuvo. Apie tą ieškojimą daugiausia ir sukasi visas filmo turinys. Kiti artistai daugumoje prancūzai. Mažąjį berniuką vaidina nepaprastai simpatingas Christian Fourcade — tikras artistiškas genijus. Kiti artistai taip pat pirmiečiai.

"Pasaulių karas", pagal Wellso to paties vardo fantastinį romaną, kuriame marsiečiai užpuola žemę.

• Šiuo metu rodomo Cinemascope filmo "The Robe" tęsinys vadinsis "Dimitrijus ir gladiatoriai." Filma rengiasi gaminti ta pati "20 amžiaus Fox" bendrovė. Jame bus rodomas tolimesnis graiko Dimitrijaus likimas.

• 12 metų lenkų DP berniukas Voytek Dolinsky, kuris perreitalis metais vaidino viename Broadvėjaus teatre, dramoje "Bėgimas į Egiptą", neseniai pradėjo ir filmų debutą. Jis vaidina šiuo metu Normandie teatre rodomame filme "The Village". Šį filmą režisavo L. Wechsler, kuris prieš kurį laiką buvo pastatęs filmą "Four in a Jeep".

• Bing Crosby per savo 21 filmo karjeros metus yra vaidinęs 46-se filmuose. Paskutinis ir gal pats geriausias jo filmas šiuo metu rodomas Rivoli teatre — "Little Boy Lost".

• Jaunas britų aktorius Richard Burton vaidina romėnų tribuną Marcelliaus rolę filme "The Robe" ir vadovauja karievių būriui, kurie pravedė Kristus nukryžiuojamą. Filmų pasaulyje kalbama, kad kiekvienas, kuris vaidina tokią rolę, anksčiau ar vėliau neišvengia savo gyvenime kokios nors didelės nesėkmės. Prieš daugelį metų panašią rolę filme "King of Kings" turėjo aktorius Robert St. Angelo, kuris buvo beieškylas į pirmiečių kino artistus. Bet po šio filmo jo markė ėmė kristi, ir po keletos metų jis bevaidino tik menka-vertes roles. Richardui Burton taip pat pradėjo nesisekti. Visai neseniai sudegė jo privatus artisto kostiumai, ir dėl tos priežasties jis turėjo nutraukti sutartį su viena bendrove Londono vaidinti Hamletą. Tuo būdu jis jau neteko milijoninio uždarbio.

• Anglai, visą laiką skeptiškai žiūrėję į trijų matavimų filmus, pagaliau ir patys pradė-

BOSTONO ŽINIOS

Labai įdomūs seselių nutarimai

So. Bostono lietuvių šv. Petro parapijos biuletenyje rugsėjo 20 d. paskelbti labai įdomūs seselių, dirbančių parapijos mokykloje, nutarimai. Šios Amerikoj gimusios ir augusios lietuvišės seselės, Jėzaus Nukryžiuotojo kongregacijos narės, viso 14, nusistatė uoliai mokyti lietuvių kalbos ir vienuolyne savo tarpe kalbėtis tik lietuviškai. Taip pat jos ieškos būdų sustiprinti lietuvių kalbos dėstymą parapijos mokykloje ir kviečia tėvus tame reikale į talką. Pirmiausia prašo su vaikais kalbėti namie lietuviškai. Taip pat prašo padėti parūpinti mokiniams lietuviškų pamokų mokslo priemonių.

Šitokį seselių nusistatymą reikia labai sveikinti. Taip pat reikia sveikinti mokyklos globėją kleboną kun. Pr. Virmauskį, kuris uoliai rūpinasi lietuvių stiprinimu.

Tėvas Gabrielius ir Tėvas Gerardas,

abu iš So. Bostono liet. parapijos kilę vienuoliai tėvai pasijonistai, vadovauja metinėms misijoms mūsų parapijoje. Šią savaitę vyksta misijos vyrams, kitą savaitę — moterims.

Lietuviai Brocktono parodoje
St. Grablauskas Brockton Fair buvo išstatęs vokiškų radijo aparatų, o A. Paulaitis — plieno išdirbinius.

Rūpinasi Diepholzo gimnazija

Rinkti tai gimnazijai mėnesinį rėmėjų mokestį ateitininkų sendraugių valdybos pakviestas inž. Ant. Girnius.

Cambridge, Mass.

P. J. Visminams

jų giminės ir draugai rugs. 20 suruošė 20 metų vedybinio gyvenimo paminėjimą. Teklės Banienės vasarnamy, kur minėjimas vyko, susirinko daug svečių.

Camb. Amerikos lietuvių klubo

susirinkime buvo pareikšta padėka už prisidėjimą dekoruojant klubo patalpas bei pasidėjimą didinti išdą.

J. Šivas ir J. Jakutis

iš Medford nauju Oldsmobile praleido atostogas važinėdami. Jie aplankė Washingtoną, D.C. bei kitus didesnius Amerikos miestus. Kelionė puikiai pasisekė.

S. Zabelis

šiomis dienomis susirgo ir paguldytas miesto ligoninėje.

jo gamintis. Pirmasis angliškas 3-D filmas vadinasi "Million Dollar Diamond". Jame pirmasis roles vaidina amerikiečiai, nes pirmiečiai anglų artistai vis dar tepesilaiko konservatyvumo.

Stephen Bredes Jr.

ADVOKATAS
37 Sheridan Ave.,
Brooklyn 8, N. Y.
Tel. APplegate 7-7083

SCHOLES BAKING, Inc.

V. Lukas — Vėdėjas
532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-8902
Lietuviška duona — geriausia duona. Mes kepame duonas, pyragus ir pyragėlius pagal visą skonį. Turtai, ypatingai pyragai vestuvėms, krikštynoms ir kitokioms iškilmingoms progoms. Užsakymai išpildomi kogeriausiai. Išvežiojame ir krautuves ir privačius namus.

Užsakykite "Eglutę" adresu:
Eglutė, RFD 2, Putnam, Conn.

Dr. K. Cirtautas
šiais metais dirba Newton College of the Sacred Heart.

Adv. Shalna išrinktas rugs. 17 Boston City Club advokatų susirinkime egzekutivinio komiteto nariu.

Automobilių registracijos

biuras praneša, kad pradedant spalio 1 ir baigiant paskutinę dieną turi būti patikrinami visi automobiliai ir aprūpinti rudeninės inspekcijos naujais raudonais ženkleliais. Pažadėjau, kad nelauktų paskutinės dienos, nes tuomet per didelį žmonių susikimšimas.

Vladas Jakštas,

energingas liet. parapijos darbuotojas, buvo susirgęs širdimi ir išgulėjo 6 savaites ligoninėje. Dabar jau grįžo namo, bet turi vengti sunkesnio darbo. Todėl mano parduoti savo maisto parduotuvę. Jo krautuvių galima gauti "Darbininką."

Bostono universitetas

nupirko Braves Field sporto aikštę, kurioje telpa 40,000 žiūrovų. Aikštė bus pritaikinta universiteto sporto reikalams.

Petras Peldžius,

seniau dirbęs "Darbininko" spaustuviųje ir buvęs "Ryto" spaustuviųs steigėjas, grįžo laimingai atitarnavęs kariuomenėje.

Rolandas Martinkus,

kuris tarnauja JAV kariuomenėje, praneša, kad jau laimingai pasiekė Koreją.

Kazys Mikelionis,

gydytojo J. Mikelionio tėvas, nors jau eina 78 metus, bet laimingai pergyveno dvi sunkias vidurių operacijas ir jau pagilęs grįžo prie savo kasdieninio darbo.

AKORDEONAS, 120 bosų, geram stovyje, pigiai parduodamas. Puiki proga — pasinaudokite. Kreiptis į Izidorij Ambrozaitį, 59 Craigie St. Somerville, Mass.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJAI skubiai yra reikalingas lino tipininkas (raidžių rinkėjas). Kreiptis: Mr. J. Kapocius, 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

PARDUODAMA saldžių gėrimų (sodės) gamybos įmonė, plačiai žinoma Bostono apylinkėse. Pirkėjui gera proga ir laiminga ateitis. Bėd platesnių žinių kreipkitės: E. EIDENT, 26 Lincoln Parkway, Somerville, Mass.

BARASEVICIUS ir SŪNUS FUNERAL HOME
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. South Boston 8-2590

WAITKUS FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių direktorius ir balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikalė šaukite: Tel. TR 6-6434

WAITKUS FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių direktorius ir balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikalė šaukite: Tel. TR 6-6434

ZALETSKAS FUNERAL HOME
564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia šermentims dykai.
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
South Boston 8-2609

Kun. Mykolui G. Kemėžiui pagerbti banketas Bayonne, N. J.

Šv. Mykolo parapijos komitetas Bayonnėje nutarė suruošti banketą (Testimonial Dinner and Dance) pagerbti keliolika metų buvusiam savo klebonui kun. M. G. Kemėžiui, kuris prieš kiek laiko yra perkeltas į Elizabetho šv. Petro ir Povilo parapiją klebono pareigoms eiti.

Banketas įvyks spalio 4, sekmadienį, 5 v. v. Kolumbo Vyčių auditorijoje, 30 St. ir "C" Ave., Bayonne, N. J.

Kleb. kun. M. G. Kemėzis, per 12 metų vadovaudamas mūsų parapijai, nuoširdžiai darbuosis ir įdėjo daug energijos ir rūpesčių, už kuriuos, nors dalinai, mes šiuo kukliu parengimu jam išreikšime savo padėką ir prisirišimą.

Šiomis dienomis kun. M. G. Kemėzis dalyvauja Romoje kard. Juozapo Pizzardo 50 m. kunigystės jubiliejaus minėjime, į kurį pats kardinolas asmeniškai jį buvo pakvietęs. Be abejo, sugrįžęs iš Romos, kun. Kemėzis banketo metu pasidalins su mumis savo kelionėje ir Romoje patirtais išpučiais.
P. P.